

Grau en Ciències Polítiques i de l'Administració
Treball de fi de Grau (21686)
Curs acadèmic 2020-2021

**MODEL COOPERATIU D'HABITATGE I
ORGANITZACIÓ DE LES CURES**
Espais col·lectivitzats i dinàmiques igualitàries

Anna Carles Martín

NIA: 206689

Tutor/a del treball:

Elena Vidal Coso

**Universitat
Pompeu Fabra**
Barcelona

DECLARACIÓ D'AUTORIA I ORIGINALITAT

Jo, *Anna Carles Martín*, certifico que el present treball no ha estat presentat per a l'avaluació de cap altra assignatura, ja sigui en part o en la seva totalitat. Certifico també que el seu contingut és original i que en sóc l'únic/a autor/a, no incloent cap material anteriorment publicat o escrit per altres persones llevat d'aquells casos indicats al llarg del text.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anna Carles Martín', with a long horizontal stroke extending to the right.

Anna Carles Martín
Barcelona, 12 de Juny del 2021

Agraeixo a La Sequoia, Can Carner, Cal Cases,
La Raval i Princesa 49 per obrir-me les portes
als seus projectes i per tota l'ajuda.

Resum

En els últims anys s'han generat debats creixent en torn l'accés a l'habitatge, i com a resultat d'aquests s'han proposat alternatives al model tradicional de compra i lloguer. Al mateix temps, es posa en qüestió el model patriarcal imperant que opera dins i fora de l'habitatge. En aquesta investigació s'ha analitzat com l'habitatge cooperatiu pot esdevenir una alternativa a l'organització tradicional de les tasques de reproducció i cura en l'habitatge, i si una alternativa d'organització horitzontal pot donar lloc a dinàmiques més igualitàries de gènere. Per tal de dur a terme la investigació s'ha utilitzat una metodologia qualitativa mitjançant entrevistes en profunditat a sis cooperativistes i l'observació participant en una cooperativa d'habitatge en convivència. Finalment, s'ha observat la importància de la criança i les cures dins els habitatges cooperatius, i el canvi de paradigma que genera un model de convivència fora del nucli familiar tradicional. Al mateix temps, s'ha observat una major consciència de les desigualtats de gènere i un conjunt de normes formals per subvertir-les tot i la influència del conjunt de normes informals que operen en el dia a dia de les persones.

Abstract

In recent years, increasing discussions have been held regarding the access to housing. As a result, proposals of alternatives to the traditional model of purchase and rent have appeared. At the same time, the dominant patriarchal model, which operates inside and outside the house, has been questioned. This research analyzes how housing cooperatives can become an alternative to the traditional organization of housework and care tasks, and whether a different horizontal organization can result in more egalitarian gender dynamics. The research uses a qualitative methodology through in-depth interviews with six cooperatives members and participant observation of a housing cooperative. Finally, we have been able to observe the importance of parenting and care tasks within housing cooperatives. And the paradigm shifts generated by a model of living outside the conventional family core. At the same time, a greater awareness of gender inequalities and a set of formal rules to subvert them has been observed, despite the influence of the informal rules operating on the day-to-day lives of people.

Índex

1. Introducció	6
2. Marc teòric	8
Cooperativisme en l'habitatge.....	8
Models de cooperativisme.....	9
Experiències a Catalunya	10
Vida comunitària i cures	11
3. Metodologia	14
4. Resultats	17
Ideals i organització	17
Espais i tasques.....	18
Cures, treball productiu, reproductiu i patrons de gènere	21
5. Conclusions	25
6. Bibliografia.....	28
7. Annexos.....	31
7.1. Guió de les entrevistes.....	31
7.2. Esquema de codificació.....	33
7.3. Taules de codificació.....	35

1. Introducció

A Espanya actualment hi ha dos models imperants d'adquisició d'habitatge, la venda i el lloguer. Aquestes fórmules es centren en la propietat de l'immoble i per tant es diferencien segons si la persona que en fa ús és el mateix propietari de l'habitatge, on estaríem parlant d'habitatge en propietat, o si pel contrari, l'arrendatari paga una contribució per l'ús d'aquell immoble durant un temps determinat, en aquest cas estaríem referint-nos al règim de lloguer. Aquest model dual s'ha posat en dubte després que els preus de lloguer s'hagin disparat sostingudament en els últims anys i l'especulació amb la compravenda d'habitatges portés a la pitjor recessió econòmica dels últims anys.

La problemàtica amb l'habitatge existeix des de fa anys, però recentment s'ha fet més visible amb l'augment dels preus dels lloguers a grans ciutats com Barcelona, on dades del mateix Ajuntament mostren com el preu no ha deixat de pujar des del 2014, quan el lloguer mitjà era de 688€, fins al tercer trimestre del 2019 on s'alçava fins als 1.006€ (Ajuntament de Barcelona, 2021). Donat que el poder adquisitiu de les persones no ha augmentat paral·lelament, el resultat és que un conjunt creixent de persones es troba en situacions d'extrema vulnerabilitat. Tal i com es pot veure en el nombre de desnonaments que s'experimentaven el passat mes de setembre, on es van superar els 80 desnonaments setmanals a Barcelona (Esparch, 2020).

Tots aquests factors han fet que s'hagin generat una sèrie de discursos que advoquen per garantir el dret a l'habitatge i que volen que es reconegui aquest com un bé essencial i no com un bé especulatiu dins les dinàmiques del mercat. Per tal d'evitar això sorgeixen moviments, com el cooperativisme, a favor de la gestió col·lectiva dels immobles, que impossibiliten el lucre individual, i es regeixen per valors vinculats a l'interès social, ja que es constitueixen com a entitats sense ànim de lucre. En aquest cas les cooperatives d'habitatge en cessió d'ús sorgeixen com a alternativa al model d'accés i tinença d'habitatge actual.

A més, és interessant poder aplicar la perspectiva de gènere a la temàtica, observar quines dinàmiques existeixen actualment dins les llars en matèria de repartiment de tasques domèstiques i de cura, i si un canvi en el model d'organització de les llars també dona lloc a un canvi en el repartiment de les tasques reproductives. En aquest punt, cal assumir la idea de la qual parteix aquesta investigació i és que vivim en una societat patriarcal amb una divisió sexual del treball, on les tasques productives estan associades a l'home mentre les tasques domèstiques

i de cures -treball reproductiu- estan en mans de les dones. Aquest model de divisió sexual del treball era l'habitual durant les dècades centrals del s.XX on la inserció laboral de la dona era molt baixa, però a partir de les dècades dels setanta -i més entrat els vuitanta en el cas d'Espanya- les dones comencen a irrompre massivament en el mercat laboral i comencen a entrar a l'esfera del treball productiu, anteriorment reservada exclusivament als homes. Això, genera una nova càrrega de treball per a les dones, perquè mentre elles assumeixen part del treball productiu, els homes segueixen sense assumir la seva part de treball reproductiu. Aquest fenomen és el que coneixem com a doble jornada laboral, on les dones sumen una jornada laboral remunerada més una posterior no remunerada.

Amb tot això, l'habitatge cooperatiu parteix de la idea de gestió democràtica on cada individu que forma part de la cooperativa ha de tenir veu a les decisions que envolten l'habitatge. De la mateixa manera, en col·lectivitzar certs espais es posa al centre el repartiment de les tasques en els espais comuns i obre un debat que potser en altres espais no s'hauria donat, generant interrogants sobre qui ha d'assumir aquestes tasques i amb quins criteris s'adjudicaran.

La pregunta de recerca és la següent: *Les cooperatives d'habitatge suposen un canvi en el model de repartiment de tasques domèstiques i de cures? La seva forma d'organització dóna lloc a dinàmiques més igualitàries de gènere?*

Per tal de donar resposta a la pregunta d'investigació es farà una anàlisi de les experiències de sis cooperativistes que formen part dels projectes de Cal Cases, La Sequoia, Can Carner, La Raval i Princesa 49. Així doncs, s'emprarà una metodologia qualitativa, mitjançant la realització de 6 entrevistes en profunditat a 3 homes i 3 dones amb edats i situacions familiars diverses, per veure quines són les percepcions de les usuàries sobre el repartiment de tasques en els seus habitatges així com quins mètodes utilitzen per garantir o no un repartiment d'aquestes. Paral·lelament, es durà a terme l'observació participant d'un habitatge cooperatiu en convivència per tal de veure si l'expressat a les entrevistes es correspon amb les conductes quotidianes. Finalment, s'extrauran uns resultats amb els quals es vol arribar a una conclusió sobre si l'habitatge cooperatiu pot esdevenir una alternativa més feminista a l'hora de col·lectivitzar i posar en valor el treball reproductiu.

2. Marc teòric

Cooperativisme en l'habitatge

Les cooperatives d'habitatge provenen de la idea tradicional de les organitzacions cooperatives que es poden definir com “*empreses centrades en les persones, que pertanyen als seus membres, qui controlen i dirigeixen per donar resposta a les necessitats i ambicions de caràcter econòmic, social i cultural comunitari*” (ICA, 2021). En aquest cas, les persones s'uneixen voluntàriament per tal de donar resposta a la necessitat d'habitatge, creant societats cooperatives per tal de gestionar l'adquisició, promoció i/o gestió de l'habitatge.

El cooperativisme és un model econòmic i social que integra tres aspectes (Lacol i La Ciutat Invisible, 2018):

1. Forma de propietat: en el cas de les cooperatives la propietat de l'immoble és col·lectiva i indivisible, ja que està en mans de la cooperativa que depèn de totes les persones sòcies.
2. Desenvolupament de l'activitat: la comunitat és la que promou i desenvolupa el projecte sota un règim d'autopromoció.
3. Participació: les decisions es prenen de manera col·lectiva per part de les persones sòcies del projecte mitjançant una organització horitzontal, democràtica i participativa.

Aquesta forma d'organització no és nova, i les experiències internacionals són rellevants per entendre els models que s'han desenvolupat. Com a referents en l'àmbit de cooperativisme en l'habitatge destaquen països com Uruguai on el 2011 existien 30.045 habitatges sota règim de cessió d'ús, i representaven un 2.65% del parc d'habitatge, la majoria en terrenys públics (Sostre Cívic, 2021). Els primers projectes en aquest país comencen a finals dels anys seixanta i es distingeixen dues formes de cessió d'ús segons el règim d'aportació inicial. Per una banda, hi ha les cooperatives per estalvi previ, on les unitats de convivència fan una aportació de capital inicial per a realitzar l'obra. I per altra banda, les cooperatives d'ajuda mútua, destinades a persones que no tenen la capacitat d'estalvi suficient i per tant fan l'aportació inicial a través d'hores destinades a la construcció de l'edificació. Tanmateix, el model desenvolupat a Uruguai no és especialment rellevant pel volum d'habitatges que s'han construït sinó pel cos legal que hi ha darrere donant suport als projectes que ha servit d'inspiració per altres models, com per exemple, l'espanyol (Lacol i La Ciutat Invisible, 2018).

En segon lloc, destaca el paper de Dinamarca, on la primera cooperativa sorgeix el 1866, tot i que no és fins a l'entrada a segle XX on s'expandeix la pràctica. El seu model es denomina habitatge Andel, en referència a la participació que té cada persona sòcia en el patrimoni de la cooperativa. En aquest cas, els habitatges sovint són recuperats del mercat privat, on abans es trobaven sota règim de lloguer, en part gràcies a una llei aprovada el 1976 que obliga els propietaris a donar prioritat de compra als seus inquilins si s'organitzen de manera cooperativa. Actualment, el 33% dels habitatges de Copenhaguen funcionen sota aquest model (Sostre Cívic, 2021).

Finalment, a Alemanya destaca la Federació de cases de lloguer, Mietshäuser Syndikat, que uneix a persones que tenen dificultats per accedir a l'habitatge en cooperatives per tal de comprar edificis col·lectivament (Mietshäuser Syndikat, 2021). En aquest cas, representen un 10% del parc d'habitatge.

Models de cooperativisme

Segons el tipus d'actuació que es vulgui dur a terme, el tipus de tinença, el grau de convivència, el règim d'habitatge i a la temporalitat trobem diferents models d'habitatge cooperatiu (Etxezarreta i Merino, 2013):

1. Autoconstrucció sota règim cooperatiu.
2. Cooperatives per l'adjudicació d'habitatge en propietat.
3. Cooperatives per l'adjudicació d'habitatges i gestió dels elements comuns.
4. Cooperatives creades per la gestió d'usos comuns.
5. Règim de cessió d'ús (Model Andel).
6. Cooperatives d'usuaris i arrendataris d'habitatges.
7. Cooperatives per la rehabilitació.

En el cas espanyol, el model més estès és el segon, les cooperatives per l'adjudicació d'habitatge en propietat. La cooperativa en aquest cas gestiona l'adquisició del bé immoble i després l'adjudica en règim de propietat entre les persones sòcies. Al mateix temps, es genera una comunitat de propietaris per gestionar els béns comuns. Aquest model vol garantir que tothom tingui accés a un habitatge de propietat d'una manera més assequible, ja que evita els intermediaris. Tanmateix, el model en el qual se centra la investigació és el Model Andel o de cessió d'ús, on els habitatges pertanyen a la cooperativa, però les persones sòcies gaudeixen del dret a ús indefinit sobre els pisos. Aquest dret l'adquireix les unitats de convivència a través

d'una aportació inicial, retornable, més una quota mensual estable prèviament definida pel projecte que inclou els subministraments i el finançament per tirar endavant el projecte. Aquest model neix a Dinamarca i s'utilitza com a alternativa al lloguer en els països del nord. A Catalunya tot i no estar estès cada vegada sorgeixen més iniciatives que veuen en el cooperativisme una alternativa al model d'habitatge clàssic.

Experiències a Catalunya

A Catalunya, segons l'observatori de l'habitatge cooperatiu Llargavista, hi ha un total de 36 projectes en marxa d'habitatge cooperatiu, dels quals 7 estan convivint, 4 en construcció, 12 tenen patrimoni adquirit i 13 amb el grup en definició o consolidat per dur a terme el projecte. A més, la ciutat de Barcelona agrupa un de cada tres projectes registrats (Llargavista, 2020).

Com a projectes pioners Catalunya cal destacar el de Cal Cases, una comunitat rural que es comença a construir el 2007 per part d'un grup de persones que volen trobar una solució col·lectiva al problema de l'especulació en l'habitatge, així com generar un model de convivència col·lectiu i comunitari que fomenti l'autogestió i la participació. Així doncs, decideixen iniciar un projecte de cooperativa i autoconstrucció del seu habitatge a Santa Maria d'Oló, a la comarca del Moianès. De la mateixa manera busquen defugir del sistema de crèdit tradicional i finançar-se mitjançant un sistema ètic i solidari que accepti els avals de la cooperativa i no a títol individual. Actualment, la comunitat està formada per 30 persones (Cal Cases, 2021).

Per altra banda, a Barcelona existeix el projecte de La Borda, format per un grup de veïns que després de l'ocupació de l'espai de Can Batlló el 2012 per part del moviment veïnal de Sants i La Bordeta decideixen constituir-se com a cooperativa amb l'objectiu de generar un model d'habitatge no especulatiu. El 2014 aconseguixen un solar de l'Ajuntament en cessió per 75 anys, dos anys més tard comença la construcció de l'edifici, i finalment el 2018 es comença a habitar per un total de 55 persones repartides en 27 unitats efectives de convivència (Lacol i La Borda, 2020).

Com a entitat pionera per la promoció d'habitatge cooperatiu a Catalunya hi ha Sostre Cívic, creada el 2004 per "*promoure un model alternatiu d'accés a l'habitatge, més just i accessible, sense ànim de lucre, no especulatiu i transformador*" (Sostre Cívic, 2021).

Finalment, trobem els projectes en convivència de Ca La Fou a Vallbona d'Anoia, Vidalia a Puig-Reig, La Sequoia a Sant Vicenç de Torelló, La Diversa a Hostafrancs i Princesa 49, el primer projecte d'habitatge cooperatiu que es va fer a la ciutat de Barcelona a partir d'un habitatge desocupat al centre de la ciutat comtal.

Vida comunitària i cures

El model tradicional d'organització familiar respon a unes necessitats de la família nuclear burgesa, on la dona és l'encarregada de les tasques domèstiques i queda relegada a l'esfera privada de l'habitatge fent les tasques de reproducció i cures, mentre que l'home fa vida pública en l'àmbit productiu (Lacol i la Ciutat Invisible, 2018). Però aquest model de família ja no es correspon a la realitat social. En els últims anys, s'ha pogut observar com amb la transició demogràfica han aparegut nous models familiars com les famílies monomarentals - encapçalades majoritàriament per dones- i també com moltes dones s'han incorporat al mercat laboral, generant així una nova divisió del treball. Per una banda, les dones s'han incorporat al mercat laboral, però els homes no han assumit les tasques domèstiques i de cures de manera proporcional (Pazos Moran, 2008). De fet, segons l'Enquesta Nacional de Condicions de Treball realitzada el 2015 per l'INE s'extreu que de mitjana les dones ocupades dediquen un total de 26,5 hores setmanals a treball no remunerat, que ascendeix a 37,5 hores quan tenen fills, mentre que els homes en dediquen 14, xifra que puja a les 20,8 hores setmanals quan són pares (INE, 2015). Així doncs, no és difícil imaginar que els projectes d'habitatge reproduïen aquest model i aquestes necessitats, on hi ha una doble càrrega per a les dones que han d'assumir al mateix temps la jornada de treball remunerat i no remunerat sense estructures públiques, privades o cooperatives que facilitin la realització de les tasques reproductives (Sánchez de Madariaga, 2009). Aquests canvis en l'estructura sociodemogràfica de la població, posen sobre la taula la necessitat de canvis en les organitzacions familiars per tal d'adaptar-se a la nova realitat social.

Els primers projectes cooperatius ja van reivindicar la necessitat de crear espais comunitaris amb un millor repartiment de les tasques com a eina d'igualtat de gènere. Aquest és el cas d'un projecte experimental que es va dur a terme a Copenhaguen el 1903 per part del constructor Otto Fick, que va construir un conjunt d'habitatges especials per a dones ocupades i les seves famílies. Aquest projecte inspira posteriorment iniciatives a països de l'entorn que es basen en les anomenades "cases col·lectives" que proporcionen servei de cuina, espais per a la cura d'infants, neteja i servei de bugaderia com a substitut del "treball de dones" (Hayden, 1980).

D'altra banda, aquests projectes reivindicaven la importància de les tasques domèstiques, ja que les remuneraven a preu de mercat. I malgrat que estaven externalitzades es reduïen els costos en assumir-les com a comunitat. Això va portar a dos problemes. En primer lloc, mai es va acabar d'entendre el valor que se li donava al treball domèstic. I en segon lloc, quan aquestes tasques s'externalitzaven s'havia de decidir si deixar-les en mans de la comunitat, que molts cops generava un sobrecost, o pagar a altres dones de classe treballadora, perpetuant un model de divisió sexual del treball (Hayden, 2002). Això en part demostra com les activistes feministes d'aquella època no van reconèixer el problema d'explotar altres treballadores a l'hora de prestar els serveis que les seves famílies podien pagar. En canvi, no corresponsabilitzen als homes d'aquesta socialització de tasques, malgrat sí que veuen la importància econòmica del treball reproductiu. Així i tot, projectes com el de Fick van posar sobre la taula les necessitats específiques derivades de la conciliació familiar i laboral i va crear un precedent per a projectes posteriors.

Tot i les iniciatives promogudes al llarg de la primera meitat del s.XX en matèria de perspectiva de gènere en l'habitatge no és fins als anys 90 quan comencen a sorgir organismes per a la igualtat vinculats al món de l'urbanisme. En aquest context, el 1998 es signa el Tractat d'Amsterdam d'àmbit europeu on es posa sobre la taula la necessitat de conciliar vida familiar i laboral. Anys més tard, comencen a sorgir a Espanya les primeres regulacions en matèria de perspectiva de gènere en l'urbanisme a les comunitats autònomes de País Basc (2005), Catalunya (2012), Extremadura (2018) i la Comunitat Valenciana (2019). El punt d'inflexió no es produeix fins al 2015 on per primera vegada un tribunal a Madrid tomba dos plans urbanístics per no tenir avaluació d'impacte de gènere (Sánchez de Madariaga, 2020). Malgrat que aquests aspectes puguin no generar grans impactes en el repartiment de tasques de cura sí que posen sobre la taula la realitat d'una influència patriarcal en el model urbà i assenta les bases per tenir en compte l'impacte de gènere que poden tenir les diverses construccions.

Les cooperatives d'habitatge promouen socialitzar aquestes tasques invisibilitzades i associades a la feminitat hegemònica. Actualment, molts projectes socials i polítics aposten per incorporar una perspectiva de gènere transversal en el seu desenvolupament, el mateix passa en els projectes d'habitatge cooperatiu. N'és un exemple el projecte de La Borda, un habitatge cooperatiu de nova construcció a Barcelona que té com a objectiu una distribució no jeràrquica dels espais, per tal d'esdevenir un projecte feminista i transformador. En la mateixa línia està

en construcció La Raval, una cooperativa intergeneracional a Manresa que aposta per posar les cures al centre del projecte.

En resum, per la seva forma d'organització i dinàmiques d'autopromoció, les cooperatives generen un model de comunitat cohesionada que comparteix espais i tasques. Això genera *per se* la necessitat de decidir com es gestionaran els espais comuns i com es farà el repartiment de tasques (Lacol i La Ciutat Invisible, 2018).

En aquest cas, s'espera trobar que a) **les persones que formen part de cooperatives d'habitatge busquen replantejar el model tradicional de família**, de la mateixa manera, b) **el model d'organització horitzontal de les cooperatives influeix en el repartiment de tasques de reproducció i cures**, c) **la col·lectivització d'espais qüestiona la naturalesa de les tasques reproductives i dóna lloc a un repartiment més igualitari**. Per tal de contrastar aquestes hipòtesis s'estudiaran els criteris de repartiment de tasques domèstiques dins els habitatges, així com la diferenciació que fan de treball productiu i reproductiu. També s'estudiarà el paper de les cures i la criança per veure quin impacte tenen les càrregues familiars en la implicació a l'habitatge. Finalment, es posarà en relació amb el model d'organització que tenen les cooperatives per tal de veure si hi ha un impacte entre aquest i les dinàmiques de gènere. Amb tot això, es pretén valorar si la gestió comuna dels espais també ha portat a una gestió comuna de les tasques i una corresponsabilització per part dels diferents membres de la cooperativa.

3. Metodologia

Per dur a terme la investigació s'ha decidit emprar una metodologia qualitativa, ja que permetia fer un estudi de cas d'un fenomen molt recent com és el cooperativisme en l'habitatge, pel qual encara no hi ha un volum significatiu de dades recollides. Per això, s'han fet entrevistes, que han permès aprofundir en les experiències i percepcions de les persones cooperativistes per poder entendre la perspectiva de gènere en el seu model d'habitatge. Així com observació participant, per tal de veure si les conductes del dia a dia es corresponen amb el discurs de les entrevistades. La mostra d'anàlisi està integrada per sis persones que formen part d'una cooperativa d'habitatge a Catalunya, en fase de convivència o amb el projecte en construcció. L'objectiu d'aquesta mostra és poder veure patrons i entendre la seva estructura i manera d'organització, entendre com les persones que formen part de cooperatives d'habitatge han decidit el repartiment de tasques reproductives i de cures, així com l'impacte que tenen els espais comuns. Per últim, es vol veure quins són els valors i ideals que defensen en aquest nou model d'habitatge i quin rol hi té la perspectiva de gènere.

Per tal d'establir la mostra, s'ha utilitzat un mostreig de bola de neu, ja que la mostra estava limitada a un subgrup molt petit de la població, que no en tots els casos era fàcil d'arribar. Aquest mètode ha permès anar adquirint més contactes al mateix temps que es realitzaven les entrevistes. La mostra ha tingut en compte les següents variables de les cooperatives:

1. Fase o estat de la cooperativa, es defineix segons si els membres de la cooperativa ja estan en convivència o si tenen el grup de convivents format i el patrimoni adquirit, però encara no estan convivint (grup llavor).
2. Grau d'espais compartits, que es poden definir com a alt si gaudeixen de més espais comuns que una cuina, un lavabo, una sala polivalent i els espais de pas, mitjà si tenen una cuina, un lavabo compartit i els espais de pas, i baix si no tenen cuina compartida i només comparteixen espais de pas i zones sense funció definida.
3. Mida de la cooperativa etiquetada com a petita si hi conviuen 5 o menys unitats de convivència i gran si hi conviuen 10 o més unitats de convivència.

Tanmateix, s'han tingut en compte les següents característiques personals de les cooperativistes: edat, on s'ha diferenciat persones joves de menys de 35 anys, adultes entre 40 i 60 anys, i sèniors de més de 60 anys, gènere, segons si les entrevistades es definien com a

home o dona, càrregues familiars i el temps que porten formant part del projecte d'habitatge cooperatiu.

Primerament, s'ha tingut en compte la fase de la cooperativa, per tal de fer-ho s'han fet entrevistes a grups de convivència per la seva experiència i també a grups llavor per tal d'analitzar com estaven construint el projecte de convivència i si es plantejaven la perspectiva de gènere com a criteri a tenir en compte. La segona característica que s'ha tingut en consideració és el grau d'espais comuns que es comparteixen en l'habitatge, ja que no totes les cooperatives decideixen tenir els mateixos espais i això pot generar un canvi en el nombre de tasques a repartir així com els criteris de repartiment. I finalment, s'ha tingut en compte el temps dins el projecte, que és diferent en cada cas. El període més ampli és del 2007 fins a l'actualitat, atès que el 2007 és l'any en el qual es du a terme el primer projecte d'habitatge cooperatiu a Catalunya.

Taula 1. Característiques de la mostra

Entrevistes						
	DCOOP1	DCOOP2	HCOOP3	HCOOP4	DCOOP4	HCOOP5
Gènere	Dona	Dona	Home	Home	Dona	Home
Edat	Adult	Adult	Jove	Adult	Sènior	Jove
Càrregues familiars	Sí	Sí	No	Sí	Sí (a demanda)	Sí
Fase cooperativa	En convivència	En convivència	Grup llavor	Grup llavor	Grup llavor	En convivència
Grau d'espais comuns	Alt	Mitjà	Alt	Alt	Alt	Baix
Mida de la cooperativa	Gran	Petita	Gran	Gran	Gran	Petita
Temps dins el projecte	2007- Actualitat	2013- Actualitat	2018- Actualitat	2017- Actualitat	2017 - Actualitat	2019 - Actualitat

Font: Elaboració pròpia

Les entrevistes estan estructurades i tenen preguntes referents a tres blocs: primerament, hi ha una sèrie de preguntes destinades a conèixer millor el projecte que integren i d'on sorgeix la motivació per entrar a formar part d'una cooperativa d'habitatge. En segon lloc, hi ha un grup

de preguntes destinades a parlar sobre els valors i l'organització de la cooperativa. Tercerament, se'ls pregunta la seva visió de les cures, el treball productiu i reproductiu, aplicat al cas dels seus habitatges. I per últim, hi ha un bloc destinat a parlar exclusivament sobre el repartiment de tasques i la perspectiva de gènere. Les entrevistes s'han estructurat seguint aquest guió, ja que es va considerar òptim poder començar a parlar del projecte de cooperativisme a nivell general i poder anar aterrant posteriorment al dia a dia de les entrevistades.

Per altra banda, també s'ha pogut fer observació participant d'un dels projectes en convivència. S'ha generat una observació passiva del projecte i s'ha entrat en més detall en veure dinàmiques durant els àpats o en els espais informals de convivència. A més, ha permès l'espai per parlar sobre les dinàmiques que es donen en el dia a dia de la cooperativa. Convé ressaltar que anar al camp d'estudi permet establir una relació més íntima i directe amb les entrevistades i generar un espai de més confiança a l'hora de fer les entrevistes, condició necessària, ja que es tracta d'un tema sensible, al parlar de les relacions de gènere existents en el seu habitatge. Aquesta observació participant s'ha vist limitada però per la situació de pandèmia, i per això només s'ha pogut dur a terme a una de les tres cooperatives en convivència. En els altres casos, les entrevistes s'han fet mitjançant mitjans telemàtics, principalment Google Meets, ja que era la més convenient per a les entrevistades.

Per poder dur a terme l'anàlisi de la investigació, s'ha emprat el mètode d'anàlisi del discurs mitjançant una codificació de les respostes de les entrevistes. La codificació s'ha dissenyat al voltant de tres blocs, amb les seves subcategories pertinents, que s'acaben desenvolupant amb codis que permeten contrastar la informació de les entrevistes amb les hipòtesis plantejades inicialment. Les tres categories d'anàlisi són les següents: tipus d'organització, que es refereix a l'organització formal de la cooperativa, definicions i valors, que pretén donar a conèixer les percepcions i el discurs que tenen les entrevistades sobre les cures, el treball productiu i reproductiu, i la perspectiva de gènere. I espais i repartiment de tasques, que fa referència a l'impacte dels espais comuns a l'hora d'establir un repartiment de tasques i la perspectiva de gènere d'aquest, és a dir, l'organització informal de la cooperativa. Amb tot això, es vol analitzar com s'ha establert un model de repartiment de tasques i quins criteris es segueixen, així com observar si s'ha posat en pràctica aquest repartiment en els habitatges en convivència. Si s'han seguit els acords o han donat lloc a conflictes, i si tot això ha generat dinàmiques més igualitàries.

4. Resultats

Ideals i organització

Per entendre els projectes de cooperativisme en l'habitatge primerament s'han d'entendre les seves motivacions, és a dir, per què sorgeixen i què persegueixen en el moment on es van crear. Al parlar de valors hi ha un consens amb la importància de la comunitat, cada cooperativa entén la comunitat a la seva manera, però hi ha una percepció comuna que la vida en comunitat aporta elements que no es poden trobar en la vida en un model d'habitatge tradicional. En tots els casos, l'objectiu principal de les persones entrevistades en entrar a una cooperativa d'habitatge és poder experimentar la vida en comunitat, és a dir, cedir part de la seva privacitat i compartirla amb altra gent, tal com s'expressa al llarg de les entrevistes *“creiem que una vida en col·lectivitat és molt més rica per aprendre i per créixer i per portar projectes endavant que tu sol, o en parella, o petit grup”* (HCOOP3). Les motivacions darrere aquesta decisió són diverses, entre els motius principals destaquen una millor criança, ja que es valora la pluralitat de referents per a la criatura així com el fet d'haver notat l'impacte de tenir una comunitat fora de la família en la seva vida.

Tanmateix, hi ha una idea de superar les estructures convencionals. En primer lloc, hi ha la intenció de superar el model d'organització tradicional familiar, on conviuen únicament la família nuclear i les relacions socials les tenen fora de l'habitatge. En aquest punt destaquen la importància de tenir altres rols fora del patern i matern, *“nosaltres el que veiem és que la figura paterna i materna són molt fortes i després t'has de treballar moltes coses per culpa d'això”* (HCOOP3). Si més no també apunten que depèn del model familiar que tinguis. Per altra banda, existeix el propòsit de generar una alternativa a la propietat tradicional. Tots els projectes sorgeixen després de l'explosió de la bombolla immobiliària i es veu l'impacte que aquests fets generen en la vida de les entrevistades i les seves perspectives de futur. Tal com expressen *“poses sobre la taula una sortida alternativa al model especulatiu existent (...) volíem fugir d'aquest model de propietat i allunyar-nos d'aquesta idea que la propietat o la necessitat d'habitatge és un luxe sinó que és una necessitat o servei bàsic i qui t'ho permet és la cooperativa”* (HCOOP4).

Aquestes raons es deuen en gran part en la trajectòria de les persones que formen part de les cooperatives. Totes admeten tenir un passat d'activisme que els ha portat a plantejar una alternativa global per la seva vida que pogués comprendre els diferents fronts de militància en

els quals participaven. També és per això que el model de presa de decisions segueix uns patrons molt definits i semblants en totes les cooperatives que s'han observat. Totes les cooperatives estudiades funcionen per assemblees però no necessàriament assembleariament. De fet, els mètodes utilitzats són l'assemblearisme clàssic i la sociocràcia, amb petites modificacions per adaptar-se al funcionament de cada cooperativa. Els dos models destaquen per ser horitzontals, i per perseguir que tothom tingui la mateixa veu en la presa de decisions. Aquest punt és comú en totes les cooperatives, les decisions que afecten a tota la cooperativa es porten a assemblea, que es fa periòdicament. Però la presa de decisions no és igual en tots els casos, malgrat que totes posen al centre la necessitat d'escoltar a tothom i d'evitar lideratges. Les decisions no sempre s'han de prendre per consens, ja que si no poden ser bloquejades per algunes persones, però sí que es prenen per consentiment, és a dir, ningú es pot oposar frontalment a aquella decisió, si té una objecció important i raonable. S'intenta aconseguir a tothom amb les decisions i arribar a conclusions que no desagradin a ningú. Això en general genera dificultats, *"ningú ens ha ensenyat, per molt que ara siguem tots molt assemblearis des del 15M, això no és el que la societat t'ha ensenyat i te n'adones quan estàs treballant. La diferència és que nosaltres tenim voluntat de superar-ho, llavors ho superarem"* (HCOOP4). Així i tot, és una de les bases del model i l'inclouen com un aspecte positiu en la seva organització que està d'acord amb els seus valors i ideals. Al mateix temps tenen debats al llarg del temps sobre aspectes importants per ells, en aquest àmbit és on s'han destacat les reflexions de gènere a la cooperativa, que en la majoria de casos s'han posat sobre la taula en espais de reflexió i debat intern.

Espais i tasques

Els espais de l'habitatge juguen un paper central en el model d'habitatge cooperatiu. En el cas de la mostra utilitzada per la investigació hi ha habitatges amb un volum alt d'espais compartits, així com cooperatives més petites que gaudeixen de menys espais comuns. En aquest punt és interessant assenyalar el que deia un dels entrevistats al parlar del tema, *"cuanto más pequeño es el piso tener una zona común cuesta más. (...) al final el espacio común sale de algún lado y se paga de alguna forma"* (HCOOP5). És per això que cal destacar que no tots els habitatges cooperatius són d'obra nova, n'hi ha de rehabilitats, i aquests han d'adaptar els espais per poder establir un equilibri entre espai privat i espai comú. Ambos es veuen com a necessaris per a les persones entrevistades, de fet, algunes destaquen que han participat d'altres projectes que han fracassat per la falta d'espais privats i per la necessitat de col·lectivitzar tots els espais, la qual cosa els va privar d'una privacitat necessària per conuiu. Tanmateix, aquests espais no es

perceben com a esferes separades de la resta de l'habitatge, també formen part de la cooperativa i com a tal estan integrats dins la vida comunitària, *“tenim els espais individuals que són per unitat de convivència i són espais com més privats tot i que també gestionem moltes coses d'aquests espais com col·lectius”* (DCOOP1). D'entre els avantatges que destaquen dels espais comuns el primer és que l'existència d'aquests es veu condicionada a l'existència de la cooperativa, ja que una unitat familiar independent no es podria permetre els espais que pot assumir econòmicament la cooperativa. Per altra banda, també destaquen el paper de les relacions interpersonals i la capacitat de fer xarxa que generen aquests espais, és a dir, l'impacte que tenen a l'hora de crear cohesió de grup i d'establir una xarxa de suport.

Per altra banda, aquests espais requereixen una corresponsabilització, ja que tota la cooperativa és responsable que es mantinguin en bon estat i puguin ser utilitzats per tothom. Per tal que això es garanteixi s'han de generar unes tasques a fer i uns criteris per tal de realitzar-les. Aquest és un dels punts centrals de la investigació, ja que donava l'oportunitat als habitatges de generar una divisió del treball alternativa a la divisió sexual del treball imperant. En primer lloc, cal destacar que s'aprecia una gran diferència entre els grups que es troben en fase de convivència i aquells que encara no han entrat a viure a l'habitatge. En el cas dels últims no han acordat quin model seguiran, tot i que saben que és un tema que s'ha de plantejar. Per tant, els criteris seguits a continuació estan referits a les persones que viuen en cooperatives en fase de convivència. Primerament, cal destacar que dues de les tres cooperatives en convivència divideixen les tasques a fer entre unes tasques que ha de fer tothom independentment dels altres criteris, que sol ser la neteja bàsica i la cuina, i unes altres tasques que no necessàriament són les mateixes per a tothom. La cooperativa restant no té espais comuns suficients per haver de plantejar aquestes tasques. Per altra banda, les tasques restants són repartides sobretot seguint criteris de motivació i disponibilitat. En aquest cas sí que es poden identificar patrons de gènere, i les mateixes entrevistades són conscients que hi ha tasques més masculinitzades i altres de feminitzades, *“(sobre tasques masculinitzades) no les fan, però per mi no és un problema, tampoc les obligarem perquè sou dones, heu d'aprendre i n'heu de saber, doncs no. Si elles tenen un interès com a persones en aquest tema doncs ho podrien arribar a fer. Ho fem des d'aquí no des que totes ho hagués de fer tot”* (DCOOP2). Així mateix, es veu com moltes vegades les motivacions que s'entenen com arbitràries tenen components de gènere intrínsecs. És a dir, les dones acaben fent tasques associades a la feminitat hegemònica, mentre que els homes es segueixen encarregant d'aquelles tasques més masculinitzades. La diferència però la trobem en el fet que les entrevistades reconeixen aquests patrons, malgrat que no sempre aquest

reconeixement generi canvis reals en l'organització. Convé ressaltar que aquest mateix fet passa a les cooperatives que encara no han entrat a viure i tot just es plantegen aquests temes, *“costa perquè ens hem format en un món amb un patriarcat molt fort que ja ens surt, qui fa un pastís o un puchero enorme són dones, perquè els hi agrada o perquè de petites els hi han posat amb calçador? És la dicotomia de m'agrada o és perquè ho han reforçat. Però intentem tenir-ho en compte. Es fa el que es pot.”* (HCOOP3).

Un altre punt és la conciliació, totes les persones entrevistades que tenen càrregues familiars estan d'acord en el fet que l'organització cooperativa té en compte les seves responsabilitats i de la mateixa manera les allibera de feina. Això es relaciona directament amb la percepció de les responsabilitats individuals de les persones com col·lectives de la cooperativa, *“en el moment on vius en comunitat les teves càrregues també són part de la cooperativa. Perquè potser tu has escollit no tenir fills, però a la cooperativa n'hi haurà i tu no ho pots evitar”* (DCOOP2). Tanmateix, el fet que certes tasques, com la cuina o la neteja, estiguin col·lectivitzades permet alliberar temps per fer altres coses. Sobre aquest mateix tema, cal destacar l'impacte del model sobre la criança i la conciliació. Les noves cooperatives han posat al centre aquests temes, generant dinàmiques inclusives que s'adapten a les necessitats de les famílies per conciliar la seva vida familiar amb la vida en comunitat, *“en espais que és important que totes estiguem, busquem un sistema de canguratge que paga la cooperativa, per tant ho paguem totes no només les famílies amb criatures perquè entenem que la cooperativa s'ha de fer càrrec de les criatures en aquest espai.”* (HCOOP3). Això genera un canvi en el paradigma de la criança, ja que malgrat que les criatures tenen els seus pares, la cooperativa exerceix de corresponsable i al mateix temps vetlla per aquests infants, *“els nostres fills estan descobrint que tenen més referents adults, i els seus temes íntims no es limitaran a la família més directe sinó que han ampliat la seva família. Perquè els meus conflictes amb la meua filla adolescent ja no els he de gestionar jo sola amb la meua parella sinó que tinc els exemples d'altres parelles que també tenen fills adolescents”* (HCOOP4). Tanmateix, tot i que les entrevistades en tots els casos menys en un entenen la criança com a comuna, no estarien generant un model de criança col·lectiva, és a dir, sí que hi ha una distinció entre els pares i mares biològics dels infants i la resta de persones que formen part de la vida d'aquests. Finalment, cal destacar que en tots els casos els infants estan sustentats econòmicament per la cooperativa, ja que les famílies no paguen una quota més alta per tenir fills vivint a l'habitatge.

Un altre punt que es troba present en el cas de les persones grans és la cura i l'atenció a la dependència. En aquest àmbit cal destacar el paper de les cooperatives intergeneracionals on la xarxa de suport encara és més gran, ja que s'arriben a agrupar persones de tres generacions diferents. Això porta a adaptar les necessitats de la cooperativa a una futura vellesa on les persones necessitaran unes cures determinades. Així mateix, el valor afegit que hi troben les persones grans és la capacitat de poder escollir el seu futur en una etapa de la vida on queden ignorades socialment. Així es destaca en les entrevistes on s'expressa que *“els sèniors tenim la voluntat de parlar sobre els finals de les vides i voler que el final sigui allà i d'alguna manera compartit en el sentit d'una col·laboració i mirada d'ajuda dels joves. Quin compromís agafem tots amb relació a aquest final ara que estem bé per parlar d'aquest final, que és quan hem de fer-ho. Anar protocol·litzant les voluntats de cadascú.”* (DCOOP4). Aquest punt és molt important, ja que dóna l'espai a les persones per prendre les seves últimes decisions amb dignitat i consciència.

Cures, treball productiu, reproductiu i patrons de gènere

És un fenomen comú, al parlar de treball productiu i reproductiu, entre les entrevistades voler defugir d'aquesta diferenciació, malgrat que n'estan plenament familiaritzades. Les diferents cooperatives gestionen de maneres diferents les feines productives i reproductives, tot i que totes coincideixen que la cooperativa no incideix en la feina remunerada que fas fora. Cal destacar, però el cas d'una cooperativa on l'entrevistada explica que *“vam comptar les hores per fer les tasques de casa col·lectivament i necessitem tants diners, llavors posàvem tots el mateix nombre d'hores i el mateix nombre de diners. Fruit en part de reflexions des de l'economia feminista, vam veure que aquest model potser era igualitari però no necessàriament equitatiu ni just. El mercat laboral tampoc és just, hi ha persones que cobren 10 euros l'hora i n'hi ha que 5 per feines totalment vàlides i necessàries i això és injust, el capitalisme té això.”* (DCOOP1). En aquest cas, la cooperativa no només va incidir en el treball productiu de les sòcies i el va posar al mateix lloc que el treball reproductiu, ja que tot es compta amb hores (les posis amb dedicació o amb diners). Si no que a més es va qüestionar la naturalesa injusta del mercat laboral regit per lleis d'oferta i demanda. Aquesta reflexió posa al centre les desigualtats salarials, que van estretament relacionades amb el gènere, ja que actualment l'escletxa salarial entre homes i dones ens mostra que les dones de mitjana guanyen un 23% menys. I no només això, sinó que en els sectors on les feines són més precàries l'escletxa salarial augmenta fins al 29,4% (Generalitat de Catalunya, 2020). Qüestionar el mercat laboral, fent pagar a les persones que viuen a la cooperativa d'acord amb el que guanyen desafia i trenca amb la dicotomia treball

productiu/reproductiu i amb el sistema patriarcal, ja que pal·lia els efectes de la desigualtat salarial i de la divisió sexual del treball. No obstant això, cal destacar que aquest sistema només s'ha vist representat en una cooperativa de les cinc analitzades.

Per altra banda, sí que és cert que la majoria de les cooperatives posen en valor les tasques reproductives en plantejar remunerar-les. Així mateix, es diferencien dos models, en un cas es remunera a les persones de la cooperativa que assumeixen més feina dins l'habitatge en detriment de la feina que podrien fer al món productiu. Tal com expliquen *“a través d'una formació veiem que la cooperativa feia molta feina que després donava diners i que no s'estava remunerant sinó que s'estava assumint coma feina interna, i van dir que això no podia ser. Per això van decidir l'any passat remunerar a les persones que treballaven dins de la cooperativa.”* (DCOOP2). En aquest cas, tarden set anys en detectar aquesta problemàtica, és a dir, van estar set anys sense remunerar les persones que feien activitats productives dins la llar només pel fet que aquestes es feien dins la casa. També potser és per això que les cooperatives en fase de construcció no s'han plantejat que això passi, però sí que han plantejat poder contractar terceres persones perquè faci aquestes feines i se les remuneri. Certes corrents del feminisme critiquen que aquesta dinàmica pot donar lloc a noves explotacions, ja que la tendència és contractar a dones de classe més baixa perquè facin aquestes tasques, fenomen conegut com a traspàs de les desigualtats entre dones (Lutz, 1997). Al mateix temps, certes ocupacions es converteixen en un gueto femení per a les dones de certs estrats socials o ètnics (Torns, 1995). Tanmateix, una entrevistada crítica la monetització d'aquestes tasques com a única eina per tal de fer-les valdre, *“aquest procés des de l'economia feminista també és un procés, perquè per una banda l'economia feminista et diu que s'han de comptabilitzar les tasques i donar-li valor, però no necessàriament has d'assignar un valor monetari a tot”* (DCOOP1).

Altrament, un dels valors centrals en les cooperatives d'habitatge són les cures, que es podrien definir com *“conjunt de tasques que produeixen béns i serveis que serveixen per regenerar quotidianament i generacionalment el benestar físic i emocional de les persones, i que es produeixen normalment en circuits d'intimitat i en el marc de les llars.”* (Barcelona Cuida, 2021). Aquestes tasques s'associen a la feminitat tradicional, estan invisibilitzades, i es caracteritzen per fer-se de manera informal i gratuïta. En el cas de les cooperatives d'habitatge posen al centre les cures en el moment on totes tenen mecanismes de gestió emocional, per tal de detectar i fer un seguiment de com es sent el grup en cada moment. Dues de les entrevistades

expliquen que periòdicament es fan assemblees emocionals, el tema de les quals és el benestar emocional del grup. En altres dos casos, hi ha facilitadors externs, als quals se'ls remunera, que s'encarreguen de fer aquestes tasques i de fer un acompanyament emocional al grup. Per ells aquest punt és vital, tant per les cooperatives en convivència com per aquelles que encara no han entrat a viure. Tal com s'expressa a les entrevistes ho veuen un canvi de paradigma respecte a la societat en la qual vivim, *“el món ens ensenya a viure uns d'esquena als altres i aquí el que es busca és girar-nos i viure de cara. Volem que el món sigui diferent, però si ens deixem portar el que fem és reproduir i creiem que el sistema ha ensenyat una nova visió de la convivència on estem donant més criteri”* (HCOOP4). Tanmateix, estableixen una relació directa entre tenir espais compartits i la idea de cures, ja que el fet de tenir espais on potenciar les seves relacions interpersonals i veure's quotidianament els permet tenir-se en compte els uns als altres.

Posar les cures al centre està intrínsecament relacionat amb els conflictes, i com es gestionen aquests. De fet, es destaca a l'entrevista *“vivim en una societat on no estem educats en gestionar les emocions, els conflictes i això és important”* (DCOOP1). Hi ha un acord en què la convivència genera conflictes, i en el cas de les cooperatives en sumar integrants també sumen discrepàncies en el dia a dia. També és per això que totes les entrevistades destaquen que tenen mecanisme de gestió col·lectiva dels conflictes, i que aquests s'han de portar a assemblea si poder arribar a afectar a la cooperativa. Malgrat tot, no tots els conflictes es gestionen de manera col·lectiva, també hi ha una gestió privada d'aquells conflictes més quotidians que inclouen a menys persones i són fàcils de gestionar. En aquest punt, cal destacar que la gestió de conflictes varia molt segons la mida de les cooperatives. Les entrevistades que formen part de cooperatives més petites, amb menys de cinc unitats de convivència, apunten que s'acaben reproduint dinàmiques familiars, on hi ha persones que actuen amb un rol paternal o de major poder, sobretot quan hi ha diferències en el temps que es porta a l'habitatge. Això també dificulta la gestió dels conflictes que s'acaben portant al terreny personal, sense implicar a la totalitat de la cooperativa.

Finalment, destacar que la majoria d'entrevistades reconeixen patrons de gènere dins les seves organitzacions, sobretot en relació amb les responsabilitats que agafen o tasques a les quals dediquen més temps, *“és cert que actualment les cures entre nosaltres les estan portant 3 dones, i en el cas de La Coordinadora per exemple curiosament els 4 candidats són 3 homes i 1 dona amb un perfil molt masculinitzat. Llavors hem creat un òrgan que decidirà el rumb de la cooperativa i no pot ser que només hi hagi rols masculinitzats. Estem buscant homes o dones*

*amb perfil més feminitzat que pugui assumir aquest rol.” (HCOOP3). Per tant, si ve és cert que hi ha una tendència a reproduir els mateixos rols, també hi ha una major consciència d’aquests i s’intenta subvertir la tendència a assumir certs rols segons el gènere. Tanmateix, cal destacar la importància de les situacions de les persones que formen part de la cooperativa. Així com els rols de gènere no es reproduïen igual en adolescents, adults i avis, en les cooperatives opera de manera similar, sobretot si són intergeneracionals. Per això, també es destaca la importància del treball en aquest aspecte no només com a cooperativa, sinó personalment de cada individu que en forma part, tal com expressa un dels entrevistats “*ara per exemple tenim un debat sobre els rols de gènere dins de les comissions i les tasques de la cooperativa i ha sorgit de què és una cosa que hem detectat nosaltres, hem vist nosaltres i és una cosa que volem treballar. I estem en aquest procés d’aprenentatge com a persones i a més com a cooperativa.*” (HCOOP4).*

5. Conclusions

L'evidència empírica d'aquesta investigació ens demostra com una vegada més les relacions interpersonals estan travessades pel gènere, donant lloc a dinàmiques esbiaixades en el repartiment de tasques reproductives i de cures. Malgrat tot, també és cert que l'habitatge cooperatiu planteja un nou repte en una societat amb una tendència individualista creixent en crear una xarxa de convivència fora de la família nuclear tradicional.

En primer lloc, cal destacar la forma d'organització de les cooperatives d'habitatge, aquestes responen a models horitzontals, i neixen amb una voluntat no jeràrquica amb la màxima de donar veu a totes les persones que formen part del projecte. Com a exemple d'això, veiem que les cooperatives es regeixen per assemblees periòdiques on participen totes les sòcies i on les decisions es prenen majoritàriament per consens (amb algunes excepcions, però sempre tenint en compte que ningú es pot oposar frontalment a una proposta per tal que aquesta sigui aprovada). Aquest sistema ja ens dóna informació sobre les relacions de poder existents dins la cooperativa, ja que les regles formals d'aquestes indiquen una igualtat total entre els seus membres en l'àmbit de la presa de decisions.

Per altra banda, s'han analitzat les regles informals on sí que s'han pogut trobar patrons de gènere més clars. Un exemple seria en el cas de les comissions, grups de persones que s'encarreguen de fer tasques determinades. Aquests grups normalment estan vinculats a les motivacions personals de cada individu, i acaben reproduint estereotips de gènere, malgrat que no hi hagi barreres explícites per a ningú per formar-hi part. Es podrien dividir les comissions en tècniques, que són aquelles vinculades a les tasques econòmiques, legals, administratives, etc., i per altra banda trobaríem les comissions vinculades al dia a dia de la cooperativa i a les cures. Les primeres estan majoritàriament en mans d'homes o persones amb rols masculinitzats, mentre que les segones tendeixen a quedar en mans de dones. Nogensmenys, les persones que estan dins les cooperatives són coneixedores d'aquests rols i intenten subvertir-los amb normes formals, com per exemple criteris de paritat al moment de fer elecció de càrrecs o de plantejar noves comissions.

En segon lloc, al parlar sobre les tasques i els criteris de repartiment es torna a observar el mateix patró que amb anterioritat. Les normes formals estableixen criteris de repartiment paritaris, atès que no hi ha raons formals per establir que cap persona hagi d'assumir més feina

o unes tasques en concret. Tanmateix, els patrons informals acaben donant lloc a biaixos de gènere, ja que els criteris principals de repartiment són la disponibilitat horària i les motivacions. El problema de les motivacions ja s'ha destacat en el punt de les comissions, i en termes de disponibilitat horària es pot observar que el mercat laboral també reproduceix patrons de gènere i per tant aquelles persones que dediquen més temps al mercat productiu tendeixen a ser els homes. Tot i això, un canvi que sí que s'ha pogut observar és que hi ha tasques que sí que s'han aconseguit repartir de manera paritària, per dues raons principalment. En primer lloc, perquè ningú no mostra una motivació intrínseca per fer-les com és el cas de la neteja o bé perquè s'ha adquirit una corresponsabilització en vers el quefer.

Les tasques vers les quals s'observa un grau de corresponsabilització més alt són les de criança i gestió de conflictes. En el cas de la criança s'observa una dedicació semblant per part dels pares i les mares (a la investigació només s'han trobat casos de parelles heterosexuales). La cooperativa té un paper molt gran en la criança d'infants i joves, ja que les persones que conviuen a l'habitatge també contribueixen a la criança d'aquests, i són referents dels infants igual que els seus pares i mares. De la mateixa manera, s'observa que infants i joves són sustentats econòmicament per la cooperativa, i per tant, per cadascun dels socis que en forma part, fent que la criança d'un infant no tingui un sobrecost per a les famílies en despeses de menjar o subministraments. Tanmateix, les cooperatives assumeixen el canguratge dels infants, sigui mitjançant un servei externalitzat o sostenint-se amb altres persones de l'habitatge. Per altra banda, la gestió emocional dels conflictes que deriven de la convivència també posa al centre com les emocions, i la gestió d'aquestes, un àmbit socialment feminitzat, es revalorat i es posa al centre dels valors de les cooperatives d'habitatges. Totes mostren mecanismes per tal de gestionar els conflictes col·lectivament i per tal de garantir les cures emocionals entre les persones de l'habitatge.

A banda d'això, durant l'observació participant, s'ha pogut comprovar que hi ha una gran lligam amb la comunitat i els vincles que s'estableixen fora de la cooperativa. L'habitatge s'entén com a espai de trobada i reunió per tal de fer xarxa i establir llaços afectius més enllà del nucli familiar. A més, s'ha observat el paper central de la criança i la implicació de terceres persones en la cura d'infants. Al mateix temps, s'han detectat comentaris vers els patrons existents dins la cooperativa i la separació de tasques per gènere. Tot i això, tant les conductes com les valoracions que es feien confirmen les respostes obtingudes a les entrevistes.

Pel que fa a les hipòtesis plantejades, en primer lloc, trobem que la majoria de les persones entrevistades sí que mostren una motivació de superar l'organització familiar tradicional, així com de trobar un model alternatiu de criaça per als seus infants. De fet, en el cas de persones amb càrregues familiars, aquest fet es converteix en una de les raons principals per endinsar-se dins un projecte de cooperativisme en l'habitatge. De la mateixa manera, aquest fet es relaciona amb l'alt component polític dels projectes, ja que la majoria de les persones que en formen part tenen un passat militant on ja han intentat subvertir les normes socials en altres àmbits i ara volen passar a canviar-les en el seu model de convivència. En segon lloc, no es pot afirmar que l'organització horitzontal influeix en el repartiment de tasques de reproducció i cures, però sí que dóna lloc a espais de debat sobre aquests temes que potser amb altres formes d'organització no seria possible tenir per l'existència de jerarquies internes. Per últim, sí que es podria afirmar que la col·lectivització d'espais qüestiona la naturalesa de les tasques reproductives i de cures, ja que el canvi de model de convivència posa sobre la taula la necessitat de trobar una organització per tal de donar resposta a les tasques que s'han de fer als espais comuns. Tot i això, el repartiment d'aquestes tasques depèn de les normes informals de cada cooperativa i concretament dels patrons individuals de gènere de les persones que les formen.

Finalment, cal assenyalar que els projectes de cooperativisme en l'habitatge no són una realitat quotidiana a Catalunya, tot i que últimament estan a l'alça com a alternativa al model de tinença tradicional d'habitatge. Això, porta al fet que futures investigacions puguin fer estudis longitudinals de l'evolució de les dinàmiques internes de les cooperatives, sobretot en aquells projectes que encara estan en construcció i no han passat en fase de convivència. Per altra banda, també seria molt interessant poder dur a terme observació participant a més cooperatives durant un període llarg de temps per tal d'entendre i analitzar millor les pràctiques informals de les persones que conviuen, ja que s'ha vist que són les que marquen la diferència. Per últim una nova línia de recerca podria ser estudiar quina diferència hi ha en el marc legal d'Espanya amb comparació amb altres països d'Europa perquè aquí hi hagi un gruix de projectes que decideixen no constituir-se legalment com a cooperatives.

6. Bibliografia

Ajuntament de Barcelona (2021). *Evolució del mercat de lloguer*. [en línia] Disponible a: <https://ajuntament.barcelona.cat/barcelonaeconomia/ca/mercat-immobiliari/mercat-de-lloguer/evolucio-del-mercat-de-lloguer> [Data d'accés: 7/02/2021]

Barcelona Cuida (2021). *Què són les cures?* [en línia] Disponible a: <https://www.barcelona.cat/ciutatcuidadora/ca/que-son-les-cures> [Data d'accés: 10/05/2021]

Cal Cases (2021). *Qui som?* [en línia]. Disponible a: <https://calcases.info> [Data d'accés: 5/02/2021].

Esparch, P. (2020). Barcelona torna a superar els 80 desnonaments setmanals. *Ara*, [en línia] 21 Novembre. Disponible a: https://www.ara.cat/societat/barcelona-desnonaments-coronavirus-covid-19-moratoria-bloc-raval-lloguer-social_1_1045017.html [Data d'accés: 7/02/2021]

Etxezarreta, A. y Merino, S. (2013) *Las cooperativas de vivienda como alternativa al problema de la vivienda en la actual crisis económica*, REVESCO. Revista de Estudios Cooperativos, 1130, pp. 92-119. doi: 10.5209/rev_REVE.2014.v113.43382.

Generalitat de Catalunya (2020) La brecha salarial se sitúa en el 23%. *Actualitat*, [en línia] 17 Febrer 2020. Disponible a: <https://web.gencat.cat/es/actualitat/detall/La-bretxa-salarial-se-situa-en-el-23> [Data d'accés: 10/05/2021]

Hayden D. (2002) *Redesigning the American Dream: Gender, Housing, and Family Life*. London: WW Norton & Co. pp 108-115.

Hayden D. (1980) *What Would a Non-Sexist City Be Like? Speculations on Housing, Urban Design and Human Work* a Signs, Vol. 5, No. 3, Supplement. Women and the American City (Primavera, 1980), pp. S170-S187.

ICA (2018). *Qué es una cooperativa*. Cooperativas. [en línia] Disponible a: <https://www.ica.coop/es/cooperativas/que-es-una-cooperativa> [Data d'accés: 5/02/2021].

INE (2015) *Personas con empleo, tiempo medio diario dedicado a las distintas actividades*. [en línia]. Disponible a: https://www.ine.es/ss/Satellite?L=es_ES&c=INESeccion_C&cid=1259925472488&p=1254735110672&pagename=ProductosYServicios%2FPYSLayout¶m1=PYSDetalle¶m3=1259924822888 [Data d'accés: 15/02/2021].

Lacol i La Ciutat Invisible (2018). *Habitar en comunidad*. Barcelona: Catarata.

Lacol i La Borda (2020). *La Borda: visita arquitectónica*. [vídeo en línia]. Disponible a: https://www.youtube.com/watch?v=YQYTrgeT7jY&feature=emb_title [Data d'accés: 10/02/2021].

Llargavista, Observatori de l'habitatge cooperatiu (2020). *Els projectes d'habitatge cooperatiu a Barcelona en xifres*. Informe 2020. [en línia]. Disponible a: https://sostrecivic.coop/biblio/biblio_199.pdf [Data d'accés: 3/02/2021].

Llargavista, Observatori de l'habitatge cooperatiu (2021). *Mapa*. [en línia]. Disponible a: <https://www.llargavista.coop/index.php> [Data d'accés: 3/02/2021].

Lutz, H. (1997). *The limits of eupeanness*. *Feminist Review* n° 57, pp. 93-110.

Mietshäuser Syndikat (2021). *El combinado empresarial*. [en línia]. Disponible a: <https://www.syndikat.org/es/el-combinado-empresarial/> [Data d'accés: 10/02/2021].

Pazos Morán M. (2008). *División sexual del trabajo y políticas públicas*. Instituto de Estudios Físcales.

Sánchez de Madariaga, I. (2009). *Vivienda, movilidad y urbanismo para la igualdad en la diversidad: ciudades, género y dependencia* a *Ciudad y Territorio estudios territoriales*, XLI (161-162). pp. 581-597.

Sánchez de Madariaga, I. (2020). *Genero y urbanismo en España: experiencias y perspectivas* a *Ciudad y Territorio, Estudios Territoriales*. Vol. LII, n° 203. pp. 5-12.

Sostre Cívic (2021). *Qui som*. La cooperativa. [en línia]. Disponible a: <https://sostrecivic.coop/qui-som/> [Data d'accés: 10/02/2021].

Sostre Cívic (2021). *Sessió informativa mensual Sostre Cívic*. [en línia] A través de: Zoom. [Data d'accés: 29/01/2021]

Torns, T. (1995) *Mercado de trabajo y desigualdad de género*. Cuadernos de Relaciones Laborales, nº 6, pp. 81-9

7. Annexos

7.1. Guió de les entrevistes

1. Introducció al projecte

- a. Quin és el vostre projecte?
- b. Perquè sorgeix aquest projecte de comunitat i com es desenvolupa?
- c. Quantes persones formen la vostra cooperativa? Han estat sempre les mateixes? (hi ha requisits per entrar, molta gent vol formar part del projecte...)
- d. Esteu en contacte amb altres cooperatives o vau utilitzar algun referent a l'hora d'iniciar el vostre projecte?

2. Impacte del model organitzatiu

- a. Per què decidiu que el model del cooperativisme és el que millor s'adapta a les vostres necessitats?
- b. Com us organitzeu per gestionar el funcionament de la cooperativa? (assemblees, grups de treball...)
- c. Com preneu les decisions que afecten a la cooperativa? Hi ha decisions que no es prenen d'aquesta manera? Extrapoleu el model a les vostres unitats de convivència?
- d. Heu fet canvis en el model d'organització des que vau començar? Si és que sí, què heu canviat i per què?

3. Definicions i valors

- a. Esteu familiaritzades amb el concepte de cures? Com el definiríeu? Diríeu que apliqueu una perspectiva basada en les cures en la vostra organització?
- b. Esteu familiaritzades amb els conceptes de treball productiu i reproductiu? Com definiríeu aquests conceptes? Quan decidiu les bases del vostre model de convivència genereu un espai de debat sobre la diferència o no que fareu d'aquest? Actualment, diries que té el mateix pes l'un i l'altre?
- c. Diríeu que vau aplicar la perspectiva de gènere al plantejar el vostre model de convivència? Com? Per què?
- d. Com definiu i enteneu els espais comunitaris?

4. Espais, repartiment de tasques i perspectiva de gènere

- a. En quin moment detecteu la necessitat d'incorporar espais comunitaris en el vostre model d'habitatge? A quines necessitats donen resposta?
- b. Quin impacte creieu que pot tenir el compartir espais a nivell individual, familiar i comunitari?
- c. Hi ha tasques que heu de fer de manera comuna? Si és què si quines són aquestes tasques que compartiu?
- d. Quins criteris vau tenir en compte a l'hora d'establir el repartiment d'aquestes tasques? (gènere, edat, disponibilitat...)
- e. Aquest repartiment va generar conflictes o resistències personals?
- f. Teniu en compte les càrregues personals a l'hora de repartir les tasques? És a dir aporten el mateix aquelles persones que tenen fills o persones dependents a càrrec que les que no?
- g. Enteneu les càrregues personals en algun punt com a col·lectives? És a dir la cooperativa es fa càrrec de la cura d'infants i persones dependents, o les unitats de convivència gestionen individualment aquestes tasques?
- h. Creieu que actualment hi ha patrons de gènere existents en la vostra organització o en el dia a dia de la cooperativa? Si és així, em podeu explicar com es materialitzen?
- i. La gestió col·lectiva dels vostres espais ha portat a conflictes? Quin tipus? Com els gestioneu?
- j. Entenent que també heu viscut o us heu criat en habitatges fora del model cooperatiu, quins són els canvis més grans que heu viscut quan heu començat a compartir espais i a col·lectivitzar certes tasques?

5. Tancament

- a. Quins són els aprenentatges o errors més grans que heu viscut i explicaríeu a altres persones que volguessin emprendre un projecte de cooperativisme?
- b. Hi ha alguna altre cosa que t'agradaria destacar del vostre projecte o algun tema que t'agradaria comentar?

7.2 Esquema de codificació

Tipus d'organització (formal)	Valors i ideals	Autogestió
		Superació organització familiar tradicional
		Comunitat
		Militància/activisme
		Superació de l'individualisme
		Alternativa a la propietat privada
	Organització	Assemblees
		Conciliació
		Espais comuns
		Espais privats (unitats de convivència)
	Preses de decisions	Consens
		Debats
		Rols
	Processos de canvi	Aprentatges
		Error

Definicions i valors (discurs)	Idea de cures
	Treball reproductiu i productiu
	Perspectiva de gènere
	Espais comunitaris

Espais i repartiment de tasques (informal)	Criteris repartiment	Disponibilitat
		Motivació
		Càrregues
		Tasques
	Conciliació: Càrregues familiars i/o persones dependents	Suport mutu
		Criança

	Patrons de gènere	Feminisme
		Rols de gènere
		Família
	Conflictes	Gestió emocional
		Resolució
		Conflictes

7.3 Taules de codificació

Tipus d'organització formal							
		DCoop 1	DCoop 2	HCoop3	HCoop4	DCoop4	HCoop 5
Valors i ideals	Autogestió	"un entorn que ens permetés més temes d'autogestió, ambientals, en un context d'emergència ambiental, en una crisi multisistèmica i comencem a pensar com ens agradaria viure"	.	"Si que tenim uns assessors financers i administratius que ens donen un cop de mà amb temes fiscals i així. Però ho fem bastant tot nosaltres mateixes, som 20 adults i és molta feina. Però perquè és un projecte molt singular i propi. "			"el perfil del grupo al edificio, porque si tu tienes un edificio que tiene muchas zonas comunes necesitas un grupo que vaya a ser capaz de la gestión de zonas comunes, comprenden que son los espacios colectivos y el grupo se adapta"
	Superació organització familiar tradicional	"Depèn del model familiar que tinguis, la meua família era bastant assembleària, ens distribuïem bastant les tasques. Potser la meua mare no pensaria el mateix nose. Però clar hi ha canvis radicals."	"Sorgeix de la necessitat que veuen la parella de buscar un projecte de comunitat -en el seu cas- perquè malgrat eren una parella tenien una relació oberta i no volien caure en el projecte de propietat privada per una família nuclear. En certa	"Nosaltres volem la vida cooperativa perquè jo i la meua parella ens coneixem a un cau i fins els 20 i pico som monitors i després vam estar donant suport a l'Associació, per tant des de petits hem viscut en convivència amb gent que no és el teu nucli familiar	"amb els meus amics ho hem parlat que ens hem d'associar i ens hem de posar les piles per solucionant-se el que no ens solucionarà l'Estat, i sempre pensàvem amb això."		

			manera, volien escapar de les mancances que havien viscut dins els seus models familiars i poder crear una realitat nova que els representes més. També hi ha un component d'escapar del concepte de propietat privada."	(..) nosaltres no ens veiem creant una família perquè volíem tenir fills, però no ens imaginàvem els dos vivint a u pis o una casa o espai amb una família mononuclear sinó que veiem interessant que a l'educació de la nostra criatura poguessin participar altres adults i altres infants que donessin un altre punt de vista." "Perquè nosaltres el que veiem és que al figura paterna i materna són molt fortes i després t'has de treballar moltes coses per culpa d'això"			
	Comunitat	"Doncs (cooperativa) és una cooperativa d'habitatge però sobretot és una comunitat, de fet la nostra ideal al principi era viure en	"El sentiment de comunitat, sentir-te recolzada per la gent que tens a prop i poder defugir d'aquesta idea de propietat	"Creiem que una vida en col·lectivitat és molt més rica per aprendre i per créixer i per portar projectes endavant			"podíamos venir aquí porque por una parte ya es una solución de vivienda y tenemos la estabilidad que necesitamos y a su

		comunitat i després en aquell moment vàrem buscar una forma legal que quadrés amb els nostres valors"	privada. Trencar amb el model de les famílies que tenien i poder construir un projecte col·lectiu." "També que tinguin molt clar que crearan una comunitat però que a la seva vida ja tenen una comunitat creada per les persones que les envolten."	que tu sol o en parella o petit grup."			vez poder criar a nuestra hija en un ambiente más colaborativo, más comunitario también creo que es fundamental dentro de este sistema que tenemos tan individualista"
Militància/ Activisme	"Llavors nosaltres compartíem activisme en diferents àmbits, llavors teníem una cooperativa de consum, un grup de teatre polític-reivindicatiu, hi havia un grup de dones, molts projectes, agrupats sota aquest paraigües de l'ateneu" "També una mica fruit d'aquesta idea de ens trobem aquí militant i tal però està tot compartimentat, te'n				"No havíem sentit a parlar del cohabitatge i vam iniciar molts projectes d'okupació a Barcelona en centres socials, en habitatges i sempre fallava alguna cosa, els projectes no val coallar."		"Yo llevo militando en Sostre Civic desde hace 7 años y yo no tenía la intención de irme a vivir, no veía que fuera una solución para mí."

		vas a casa fent el que pots i després a les 8 doncs a fer activisme" "Aquí el model és molt xulo però també té debats associats perquè per exemple per nosaltres és important fer hores a activisme i nosaltres en podríem fer moltíssimes però llavors et peta el model i has de veure com fer-les"					
	Superació de l'individualisme	"Nose com dir-ho, guanyes llibertat però també al mateix temps en perds. Llibertat amb aquesta idea d'individualisme que cada persona pot triar el que vol per ella, encara que això no sigui cert en la societat. "					"Individual se ha podido ver en la covid que al final vivir de forma individualista no tiene sentido y que nos podemos ayudar entre nosotros"
	Alternativa a la propietat tradicional	"2007 quan venim cap aquí que comença l'any de més explosió de la bombolla immobiliària, tot i que a certs barris ja	"Crec que l'impacte principal és canviar el concepte de propietat privada per propietat	"Per això es va fer una cooperativa per deixar les coses clares, perquè no només és un projecte dels que formem part.	"Nosaltres volíem defugir del model típic en que nosaltres podíem seguir com associació i cadascú de		"Y después más hacia fuera del proyecto una cosa positiva es que pones en cuestión el sistema tradicional y hacemos "bullir la

		<p>hi havia hagut un procés especulatiu brutal. Llavors per una banda ens comencem a plantejar el dret a l'habitatge" "Amb una idea de compartir per fer front a aquest capitalisme que ens envolta i ens travessa però també amb ganes d'experimental noves formes de viure" ""ja hi havia hagut un procés especulatiu brutal. Llavors per una banda ens comencem a plantejar el dret a l'habitatge "</p>	<p>comunitària o col·lectiva. Crec que això sembla que no però te un impacte en la persona, en els nens i en les persones que passen per aquí. Aquest espai no és meu i del meu company per exemple, encara que som els que portem més temps aquí, i això crec que ha calat." "sempre plantegen que no volen viure a una propietat privada i que volen generar un projecte nou"</p>	<p>Nosaltres formem part del projecte però el projecte no és nostre, totes tenim assumit que algun dia o altre marxarem" "pots accedir a un espai exterior que amb el preu de lloguer que paguem no podries accedir. A més de tot el tema de la no especulació, la seguretat a llarg termini etc."</p>	<p>nosaltres ser el propietari de l'habitatge que t'adjudiqués la cooperativa. Però volíem fugir d'aquest model de propietat i allunyar-nos d'aquesta idea que la propietat o la necessitat de habitatge és un luxe sinó que és una necessitat o servei bàsic i qui t'ho permet és la cooperativa. Que és la que compra i gestiona i cedeix a les seves sòcies el dret d'ús d'un habitatge." "poses sobre la taula una sortida alternativa al model especulatiu existent i com ja t'explicava nosaltres posem la llavor i la gent veu que hi ha altres maneres i no ha de passar pel tubo del mercat immobiliari. I això són granets de sorra."</p>		<p>olla" y planteamos a ala gente que la única forma de vivir no es alquiler o la compra. Y cuestionamos el sistema de propiedad que para mi es muy importante más que el hecho de la comunidad "</p>
--	--	--	---	--	---	--	---

Organització	Assemblees	<p>"Ara funcionem assembleariament però volem integrar algunes coses de la sociocràcia però no exactament fil per randa, i estem gestionant un model híbrid, estem de discussió. " "Les decisions per assemblees, hem passat per diversos tipus d'assemblees. Ara mateix fem una assemblea cada setmana els divendres a la tarda i fem una assemblea diumenges de dues hores i és una setmana logística i la següent setmana emocional, en alguns moments hem fet coses diferents(...)A l'assemblea decidim tot allò que és de interès comú"</p> <p>"Nosaltres va ser important fer fix un espai d'assemblees emocionals perquè potser dedicàvem massa temps a fer</p>	<p>"Fan assemblees anuals, mensuals..."</p>	<p>"Tenim diferents espais de decisió, tenim el màxim òrgan que és el central que és l'assemblea (...) Aquí es decideixen les coses importants on creiem que tothom ha de tenir veu. És un espai molt protocol·litzat, és un moment per decidir no per divagar. "</p>		<p>"Aquest estiu el revisarem però ara de moment funcionem amb comissions. La comissió d'arquitectura, la social, la de comunicació i la d'economia. I a l'hora el consell rector que es reuneix periòdicament. I després fem l'assemblea mensual." "En canvi normalment aquesta tendència més assembleària diu que tots hem de cuinar i tots hem de netejar, i igual no cal. És un tema personalment veig així."</p>	<p>"De manera assemblearia cuando tienen que tomar una decisión que les afecta a todas como cooperativa. "</p>
--------------	------------	--	---	---	--	---	--

		assemblees logístiques"					
	Conciliació	"I també si jo tinc dos fills als que cuido i em cuiden doncs potser en aquest moment no tinc tanta disponibilitat de temps com una altre persona i a mi em costa molt més trobar temps. Llavors el que vàrem fer va ser un model híbrid que intenta adaptar-se a les situacions de les persones" "		"I també que hi ha la conciliació familiar i això explícitament ho tenim molt en compte, persones amb criatures fer espais de 4 hores no és viable, per tant l'assistència no és obligatòria. Tenim definit que en espais que és important que totes estiguem com els espais de cures o els debats de la reforma (espais i materials) busquem un sistema de canguratge que paga la cooperativa, per tant ho paguem totes no només les famílies amb criatures perquè entenem que la cooperativa s'ha de fer càrrec de les criatures en aquest espai. En el dia a dia per tant la	"jo i la meva parella ens solapem amb horaris. Llavors els nostres fills necessiten un referent adult que els ajudi a aixecar-se, a esmorzar..."		

				tenim en compte per temes de conciliació horària i possibilitat de participació"			
	Espais comuns	"Tenim uns espais comuns dins i fora la casa que gestionem i gaudim col·lectivament i després tenim els espais individuals però no individuals perquè són per unitat de convivència que són espais com més privats tot i que també gestionem moltes coses d'aquests espais com col·lectius, ara jo mirava les plaques solars o la caldera." "una part que és la masia antiga que esta principalment destinada a usos comunitaris, com pot ser, la cuina, el menjador, la bugaderia, tenim varis tallers d'elaboració de diferents productes, una sala per les	.	"Aquests espais també ens ofereixen llocs per poder relacionar-te amb altres, poder tenir altres models de pensar i de fer que no només siguin els de casa. Totes podem compartir i fer una família més gran, interacció de tots els grups. Nosaltres volem fer ús de l'espai comú i per això vam demanar un apartament de la planta baixa."			"Una cosa es un edificio nuevo que esta pensado y diseñado para tener espacios comunes y potenciar la interrelación entre personas y después tienes un edificio antiguo que tu les haces una reforma entonces lo que tienes es lo que hay y no se pueden hacer tantas zonas comunes como se hubieran querido. Ahora también cuanto más pequeño es el piso tener una zona común cuesta más. (...) al final el espacio común sale de algún lado y se paga de alguna forma."

		criatures, una biblioteca, un lloc on quedar-se a dormir..."					
	Espais privats - unitats de convivència	"Tenim uns espais comuns dins i fora la casa que gestionem i gaudim col·lectivament i després tenim els espais individuals però no individuals perquè són per unitat de convivència que són espais com més privats tot i que també gestionem moltes coses d'aquests espais com col·lectius, ara jo mirava les plaques solars o la caldera. " "estem a una comunitat bastant rural on hi ha terres i sobretot hi ha bosc i tenim habitatges per unitats de convivència" "Hi ha el menjador comú però també i avui vols sopar a casa teva perquè et ve de gust menjar una altre cosa ho dic, no em	"Si algú de la casa li molesta algú que hi ha allà o alguna cosa, sap que, a menys que aquella persona tingui una actitud fora de lloc, la persona de la casa sap que se n'ha d'anar a casa seva (part més privada) no pots fer fora a la persona que està compartint aquest espai. "	"Es van haver de posar forts perquè no era just que les persones tinguessin una habitació per meditar mentre famílies havien de dormir en lliteres, per això van decidir que no utilitzarien l'antiguitat sinó la necessitat dels UECs."		" I les comunes van fracassar perquè els faltava aquesta part com més privada, llavors descobrim que existeix aquest model a Europa que es diu el cohabitatge que està molt estès a Dinamarca i els països nòrdics. I aquest si que ofereix aquesta modificació, que ens ofereix un espai privat i un espai públic. "	"Nosotros funcionamos como unidades de convivencia y no con socios, cada uno no tiene sus tareas, sino que estas se asignan a las unidades"

		compten i compro alguna cosa que em fa il·lusió i avui sopo al meu espai individual, malgrat agafis el menjar compartit"					
Presa de decisions	Consens	"Arribem a consensos, acords. " "Bueno que el projecte de la cooperativa és consensuat i tot."	"Utilitzem un model que es diu consentiment/consens -1, és a dir no s'ha d'arribar 100% al consens com en el model d'assemblearisme clàssic perquè és un problema perquè si algú està malament amb ell mateix pot portar totes les decisions a norris i boicotejar el projecte. "	"Intentem anar per consens on el moderador intenta buscar una opció que no desagradi a ningú i mirar les línies vermelles, quina és la proposta amb més suport. I en algun moment si que hem hagut d'anar per votació perquè eren coses amb les quals no ens posàvem d'acord i era impossible trobar un gris, i després de dedicar varis dies, hem hagut d'anar per votació. I quan hi hem anat hem fet un grup de treball per buscar alternativa però hem xocat amb una paret perquè una o dues famílies no	"Ningú ens ha ensenyat eh per molt que ara siguem tots molt assemblearis perquè des del 15M sembla que estigui de moda, tot i així no és el que la societat t'ha ensenya i te n'adones quan estàs treballant. La diferència és que nosaltres tenim voluntat de superar-ho, llavors ho superarem"	"N'estem aprenent. Ni el mètode assembleari ni el mètode de la sociocràcia ens estan acabant de servir perquè els estem barrejant. I si els barregem no acaben de funcionar, però ara en som conscients. Ens n'estem adonant que la mare dels ous és la presa de decisions i la comunicació i que això són temes que si barregem aquests dos sistemes no funcionen"	

				estaven d'acord i no ens agrada però a vegades hem hagut de tirar per democràcia"			
	Debats	"Després de tant en quan fem jornades de debat més profundes quan necessitem més temps per parla un tema. Debats al voltant de temes de reorganització molt gran, o ara estem decidint les d'economia que les fem un cop a l'any. " "I si que també va haver debats sobre on invertíem aquestes hores col·lectives, que prioritzàvem, i que no. Perquè no les podem fer totes, llavors això si que va poder portar més debats. "		I altres espais més interns de reflexió interna sobre com prevenir els problemes, definir línies de treball...	"I si que són debats que tenim oberts de la responsabilitat i la implicació que com sempre hi ha persones que interpreten que no és igual la implicació o el compromís de tothom i d'altres que veuen que això no és contraproductiu perquè on no aportes en una faceta o faràs a un altre."	"A nivell personal ja l'està tenint aquest impacte perquè ens porta a tenir uns debats que d'altre manera si no estiguéssim a aquest projecte no els tindríem. Uns debats que ens remouen molt, perquè són debats a nivell econòmic, a nivell de projecte compromès amb la ciutat. "	
	Rols		"El préstec hipotecari el paguen a els pares d'un dels nois de la cooperativa, cosa que en algun	"A les assemblees hi ha la comi assemblees que passa els punts i pren acte, després tenim els rols de			

			<p>moment va generar problemes de rols i lideratges" " (parlant de ser una comunitat petita) tot i així si que reconeix que genera un problema a l'hora de fer sentiment de comunitat, perquè està explicant a les persones noves el funcionament sense que se'l sentin seu pot ser un problema i generar rols de lideratge marcats com troben que passa ara mateix amb ells a que són els únics que porten des de l'inici de la cooperativa " "A més és una manera de limitar el poder perquè en una decisió per consens també hi ha rols de poder i persones que són</p>	<p>moderació, torns de paraula i tempo. "</p>			
--	--	--	--	---	--	--	--

			més pesades i no cediran i seran les que acabaran imposant la seva opinió només perquè no cedeixen, a més si no s'arriba a una consens i s'ha d'ajornar a una altre assemblea la decisió només donarà lloc a xiuxiuejos duran aquest temps"				
Processos de canvi	Aprenentatges	"Anem canviant i evolucionant, tampoc vull donar lliçons a ningú que nosaltres estem en aprenentatge constant."		"Hi ha decisions que hem pres i després hem tirat enrere, i potser fa mal però hem hagut de canviar. I en la manera d'organitzar-nos també. (...) Estem molt oberts a fer autocrítica a veure quan alguna cosa falla"	"amb això de que estem aprenent entren en joc molts factors ja no només el com t'organitzes com associació, cooperativa o grup de persones sinó que entra en joc les persones i aquí descobreixes que hi ha molta feina a fer"	"Cadascú ha de fer el seu camí, si que hi ha moment important i fins que no tingueu l'espai físic per construir és on deixes de fer volar coloms. Fins que no hi ha un lloc per construir, tot és un lloc dibuixat i quan trobes aquest lloc que has dibuixat molta gent diu a no doncs jo ara no vull. Per mi és important tenir el lloc, el projecte ja és pot mirar i no feies volar coloms. "	"Un proyecto pequeño mejor no, si puedes elegir pelea por un proyecto grande porque va a ser más barato y todo va a ser más fácil de gestionar, las tareas supondrán menos carga para cada persona y los servicios los pagaras entre más (...) Tampoco te pases porque después los problemas de gestionar 20 o 30 UECs deben ser muy grandes." "el perfil del grupo al edificio,

							<p>porqué si tu tienes un edificio que tiene muchas zonas comunes necesitas un grupo que vaya a ser capaz de la gestión de zonas comunes, comprenden que son los espacios colectivos y el grupo se adapta"</p>
	Errors	<p>"ja et dic amb els nostres errors però si que hi ha la voluntat de aterrar-ho i experimentar-ho des d'aquest lloc"</p>		<p>"Com a errors, al principi quan eren 4 famílies no van entrar molt a definir el projecte perquè sigues el màxim obert i divers. I això després ens ha portat problemes, perquè valors de base hagués estat bé definir-los prèviament. "</p>	<p>"Sentint-les parlar allà veig entendre on estava l'error, perquè no havia funcionat els nostres projectes i on estava la solució. I era l'experiència. El projecte intergeneracional era la solució. Quan érem joves els joves tenim moltes manies i poca experiència, tenim molta energia, hem okupat moltes cases però ninguna ha quallat, perquè ens faltava, jo vaig entendre,</p>		

					l'experiència. I després parlant-ne del projecte can 60, tots jubilats, van reconèixer que els faltava el que nosaltres podíem aportar, que era l'energia." "Jo diria que ningú es negui a cometre errors ni intentar emmirallar-se per no cometre'ls."		
--	--	--	--	--	---	--	--

Definicions i valors (discurs)						
	DCoop 1	DCoop 2	HCoop 3	HCoop4	DCoop4	HCoop 5
Idea de cures	"Nosaltres va ser important fer fix un espai d'assemblees emocionals perquè potser dedicàvem massa temps a fer assemblees logístiques. Tot i que ara tenim bastant	"Té un paper important en la comunitat, és una cosa que està molt valorada, la cuina, el menjar bé, i quan per exemple amb tota la canalla i tal no	"Un dels grans aprenentatges ha estat cuidar-nos, perquè teníem molt clar que ens volíem cuidar però per les presses no li vam dedicar temps, i ara fa més o menys 1	"Per exemple la Borda és un projecte molt polític, molt centrat en l'accés a l'habitatge i en canvi en el nostre és la cura, el la relació entre les	"L'alimentació i la cuina centralitzada creiem que és un tema molt important perquè ens permet ajuntar-nos i visualitzar-nos tots cada dia (..) Per tant és un espai molt vital per posar-nos en	

	<p>controlat el tema emocional. " "Que vol dir ser respectuosa amb tots els moments de la vida que passem, com vivim la dependència, com ho traduïm en la nostra quotidianitat i ho hem intentat aterrar. " "Però sí, això de dedicar temps a les relacions interpersonals i a la gestió emocional. Perquè nosaltres som un grup que tot i que tenim bastant treballat el tema emocional tendim a ser molt mentals i per exemple una assemblea emocional és important per donar-te aquest espai. "</p>	<p>puc cuidar tan bé al grup jo trobo a faltar fer-ho, crec que és una cosa important i té valor, però també he de dir que em sento cuidada a l'hora que ells mateixos doncs fan una mica més de menjar perquè jo tingui una mica menys de feina que no hagi de fer jo i això també és una manera de cuidar-me a mi per exemple que ara mateixestic cuidant a 3 nens. "</p>	<p>anys que hem començat a fer cures i totes estem molt contentes. Sinó tot això s'hagués anat a mar, perquè hem tingut conflictes interessants i gràcies a les cures i a que estem obertes a solucionar-ho s'ha solucionat. "</p>	<p>persones. És el que més ens ha motivat" "el mon ens ensenya a viure uns d'esquenes als altres i aquí el que es busca és girar-nos i viure de cara. Frase molt extensa però poc practicada, els pares tenim ganes de deixar un altre món als nostres fills, els avis un altre món als seus nets, volem que el món sigui diferent però si ens deixem portar el que fem és reproduir i creiem que el sistema ha ensenyat una nova manera de visió de la convivència on estem donant més criteri."</p>	<p>contacte els uns amb els altres, si no he vist a la veïna amb tot el dia em preocupo i vaig a mirar que li passa perquè potser no es troba bé o necessita alguna cosa. Això ens obliga a cuidar-nos. " "I també per la part dels sèniors tenim la voluntat de parlar sobre els finals de les vides i voler que el final sigui allà i d'alguna manera compartit en el sentit d'una col·laboració i mirada d'ajuda dels joves. És un tema amb el que encara no ens hem posat però tenim ganes de posar-nos amb veure com voldrem aquest final. Quin compromís agafem tots en relació a aquest final ara que estem bé per parlar d'aquest final, que és quan hem de fer-ho. Anar protocol·litzant les voluntats de cadascú."</p>	
--	--	---	--	---	--	--

<p>Treball reproductiu i productiu</p>	<p>"Parlem de tasques hi ha aquesta barreja dels conceptes, que a mi no m'agraden molt, de tasques productives i reproductives, per nosaltres són totes importants, necessàries i els donem valor igualment. "</p> <p>"Plantejar que vol dir donar el mateix valor a treball reproductiu i productiu amb totes les crítiques que pot portar" "Llavors aquest procés des de l'economia feminista també és un procés, perquè per una banda l'economia feminista et diu que s'han de comptabilitzar les tasques i donar-li valor però no necessàriament has d'assignar un valor monetari a tot. " "Hi ha algunes normes posades a això, una és que vam decidir que no es pot posar</p>	<p>"Han anat fent formacions, entre elles la de sociocràcia i facilitació de conflictes que els hi ha fet canviar algunes coses del seu model d'organització. A més a través d'aquesta formació també van veure que la cooperativa feia molta feina que després donava diners i que no s'estava remunerant sinó que s'estava assumint coma feina interna, i van dir que això no podia ser. Per això van decidir l'any passat remunerar a les persones que treballaven dins de la cooperativa, amb una jornada de 10 hores per 300 euros. "</p> <p>"parlem més</p>	<p>"La idea del nostre projecte té en compte projectes productius dins la cooperativa. Però la idea és que ningú hagi de deixar la seva carrera professional o la seva ocupació per dedicar-se. Si que es veu que s'haurà de crear una cooperativa de treball o tenir una persona que se n'encarregui de gestionar els projectes. "</p>	<p>"Alguna vegada s'ha parlat que aquest 32% de parelles joves possiblement encara treballen i estan al món productiu i potser has de deixar de banda. La convivència ja ens aporta alguna cosa bona, perquè si per exemple fem cuina comunitària i som 23 adults, a tu et toca cuinar un dia al mes i per tant aquesta part ja la te de bo que la resta de dies no t'has de preocupar. "</p> <p>"També és un tema que ha sorgit perquè hi ha gent que està a l'atur i podem crear una cooperativa de serveis i autocontractar-nos perquè algú pugui substituir la seva aportació per hores de treball o el ventall de</p>		
--	---	---	---	--	--	--

	<p>tot en diners ni tot en hores, perquè vam considerar que volíem donar un valor important a les feines reproductives com són tot el tema del menjar i també la neteja i totes les persones han de cuinar i netejar per la resta"</p>	<p>d'activitats econòmiques quan parlem de l'hort, el pa, la birra i així, i tota la resta d'activitats que fem com el manteniment de la casa, pel qual també es cobra. Però en canvi el menjar i la neteja no és paguen, perquè els fa tothom, en canvi el manteniment hi ha menys persones que ho vulguin fer i ara mateix s'està remunerant a una persona de la casa que ho està fent" "No se si només es reproductiva la cura de les persones o també ho és la cura de la casa, el que és la criança doncs no s'està pagant, el que si, hi ha hores de criança d'altres persones que no</p>		<p>possibilitats és immens."</p>		
--	--	---	--	----------------------------------	--	--

		som els pares que tampoc s'estan cobrant i també es posen com a col·laboració amb la cura dels nens"				
Perspectiva de gènere	"Algunes de nosaltres hem treballat en debats i torns d'economia feminista i ara ja et parlo a nivell personal que era com i ara tot això, tota aquesta teoria i aquestes autores que llegeixo després que passa, això com ho aterrem i ja et dic amb els nostres errors però si que hi ha la voluntat de aterrar-ho i experimentar-ho des d'aquest lloc. "	"No li direm mai a cap persona que sigui noia que no pot fer certes coses, si vol o té els coneixements i l'interessa fer-ho. Però jo crec que això ho tenim bastant clar. Hem fet un parell de gestions, un fob (foro abierto) sobre gènere, n'hem fet un, i també hem tingut una altra sessió més informal que els tema també va ser el gènere."	"Si que ho hem tingut en compte perquè al web ja surt un dels valors de la cooperativa que volien que fos una cooperativa amb perspectiva de gènere. Després si l'apliques més o menys ja és un altre tema perquè la teoria és molt bonica i després la pràctica doncs ja costa més. Però pressuposo que fa 3 anys ja es va debatre que es volia una perspectiva feminista i de gènere. " "Totes tenim una perspectiva de gènere aplicada, més o menys profunda i hi ha diversitat de			

			corrents feministes a la cooperativa. "			
Espais comunitaris	"Doncs mai hem plantejat una altres cosa. Més que en quin moment decidim això, el projecte neix amb aquesta idea, per tant mai ens hem plantejat que no fos així. Per tant el tema dels espais comuns i compartits sempre ha estat des de l'inici sobre la taula. "	.	"Per definir els espais compartits vam fer un procés participatiu amb Som Habitat, un projecte d'arquitectura que ens ha acompanyat. (...) Però vam fer un procés participatiu per definir quins espais volíem, primer vam fer una carta als reis amb tot el que volíem i després vam veure que era impossible tot a la masia principal i vam prioritzar els espais que estan dins i els espais que podien estar fora de la masia principal. També vam buscar un terme mig entre espais comuns i mida dels pisos "			

Espais i repartiment de tasques
(informal)

		DCoop 1	DCoop 2	HCoop 3	HCoop4	DCoop4	HCoop 5
<p> criteris de repartiment</p>	<p> Disponibilitat</p>	<p>"I també si jo tinc dos fills als que cuido i em cuiden doncs potser en aquest moment no tinc tanta disponibilitat de temps com una altre persona i a mi em costa molt més trobar temps. Llavors el que vàrem fer va ser un model híbrid que intenta adaptar-se a les situacions de les persones"</p>	<p>"El punt principal és la disponibilitat. Ja que hi ha una distinció entre les persones que treballen dins la cooperativa i les que treballen fora. Tot i així en teoria hi ha unes tasques que hauria de fer tothom, però per exemple un home que fa jornada completa no pot assumir fer aquestes tasques així que va portar a l'assemblea poder aportar més diners mensualment a canvi de deslliurar-se de les tasques comunes, i l'assemblea hi va accedir. "</p>	<p>"No agafem el cronòmetre de qui assumeix més, i no es retreu qui s'implica més. És la premissa bàsica de participa el que vulguis i com vulguis però si estàs al marge no posis pals a les rodes, i si vols ser perepunyetes has d'estar a tope. "</p>			<p>"No estaba definido como iban a funcionar las comisiones, pero han terminado siendo rotatorias porque lo máximo que han durado ha sido un año. No está establecido pero la gente dice que no tiene tiempo para hacer algo y entonces propone un cambio. "</p>

	Motivació	<p>"Hi ha les tasques que tothom ha de fer, que són cuina i neteja, que els hi diem "toquisqui", aquest model l'hem inventat nosaltres. I després tenim unes que els hi diem "motivades" (...) Aquestes ens les dividim per motivacions o per com veiem en aquell moment."</p>	<p>"(parlant de tasques més masculinitzades) No les fan, però per mi no és un problema, tampoc les obligarem perquè sou dones, heu d'aprendre i n'heu de saber, doncs no. Pues si elles tenen un interès com a persones en aquest tema doncs ho podrien arribar a fer." "Ho fem des d'aquí no des de que totes ho hagués de fer tot, que potser no"</p>	<p>"De moment el criteri principal és la motivació i el coneixement tècnic. " "També intentem, tot i que és complicat, que a les comissions hi hagi els dos rols, femení i masculí. Tot i que això si que és complicat perquè anem per interessos o motivacions, i molt cop aquestes motivacions van molt lligades al gènere. "</p>	<p>"Això ho hem d'anar posant sobre la taula perquè podria ser que algú digués netejar ningú ho vol fer doncs a llavors quan ningú ho vol fer haurem de veure com ho fem però com a principi cada vegada estic més en aquesta onda de que les persones hauríem de fer allò que volem fer i no hauríem de fer allò que no, perquè potser no ens escoltem en aquest sentit perquè potser totes estem fent allò que volem fer i ho fem tot."</p>		
	Càrregues	<p>"no és el mateix una persona que té càrregues o cuida d'altres persones que una que no" "I també si jo tinc dos fills als que cuido i em cuiden doncs potser en aquest</p>	<p>"Jo em sento menys exigida que una persona que no tingui fills." "Sí, en el moment on vius en comunitat les teves càrregues també són part de la cooperativa.</p>				

		moment no tinc tanta disponibilitat de temps com una altre persona i a mi em costa molt més trobar temps. Llavors el que vàrem fer va ser un model híbrid que intenta adaptar-se a les situacions de les persones"	Perquè potser tu has escollit no tenir fills però a la cooperativa n'hi haurà i tu no ho pots evitar"				
	Tasques	"Llavors el que vam fer va ser ajuntar totes aquestes hores que necessitàvem per la casa per cuinar, netejar, parlar amb persones...i també nosaltres vivim en un sistema capitalista i per tant necessitem uns diners per comprar coses, que intentem comprar seguint uns criteris de economia social i solidaria, justícia...però	.		"potser sorgeix de manera natural o potser al cap d'un mes està tot ple de teranyines i ens hem d'asseure com assemblea i veure com ho fem i si fem una roda i ens ho tornem o si contractem a una empresa. També és un tema que ha sorgit perquè hi ha gent que està a l'atur i podem crear una cooperativa de serveis i autocontractar-nos perquè algú pugui substituir la seva		"Tenemos la comisión de limpieza, que se encarga de hacer la limpieza del edificio periódicamente, la de mantenimiento, que se encarga de revisar la sala de máquinas y todo lo que tiene que ver con el mantenimiento del edificio y la de comunicación. "

		<p>també comprem ciment si fa falta (riures). Llavors vam comptar aquestes coses i vam dir d'acord necessitem col·lectivament aquestes hores més o menys per fer les tasques de casa que fem col·lectivament i necessitem tants diners. " " llavors posàvem tots el mateix número de hores i el mateix número de diners. Després en vam adonar, fruit en part de reflexions des de l'economia feminista, vam veure que aquest model potser era igualitari però no necessàriament equitatiu ni just" "El mercat laboral tampoc és just, hi ha persones que cobren 10 euros l'hora i n'hi ha que 5 per feines</p>			<p>aportació per hores de treball o el ventall de possibilitats és immens. I el tenim tot radiografiat encara que no ens hem decidit per cap. "</p>		
--	--	---	--	--	---	--	--

		totalment vàlides i necessàries i això és força injust, el capitalisme té això."					
Conciliació: Càrregues familiars i/o persones dependents	Suport mutu	"La idea una mica és que puguem donar-nos suport i on no arriba una arriba l'altre i que sigui un sistema de suport mutu i que també respecti els moments individuals pels que passem les diferents persones." "Ens adaptem a la nostra realitat, hi ha períodes de baixa, persones que tenen una malaltia per exemple doncs en parlem i no han de fer les hores com les altres persones i d'alguna manera la comunitat et sosté. Jo en el meu cas vaig tenir	"És un espai que va més enllà de nosaltres, i creiem que té un gran potencial això, de fer xarxa, de vincular gent, de cuidar una cosa entre totes. "		"Vaig molt a lu pràctic però jo avui per exemple la meva filla s'ha de quedar a casa i per sort la meva parella es pot quedar amb ella però podria ser que no fós així. A mi em talla tot el matí i d'aquesta manera algú pot estar pendent d'ella si jo he de sortir. El fet que jo no hagi de cuinar cada dia, quan tens fills les coses més dures és pensar amb el menú. Els nostres fills tots van junts a la mateixa escola, ja no els haurem d'acompanyar. Aquestes són les coses individuals i pràctiques "	"Per nosaltres aquest projecte té sentit en tan què posem la vida al centre i quan diem posar la vida al centre vol dir que ens comprometem tots al suport i l'ajuda mútua. Això quan ho visualitzem perquè ho anem practicant i cada vegada afinem més sobretot amb les criatures"	"Individual se ha podido ver en la covid que al final vivir de forma individualista no tiene sentido y que nos podemos ayudar entre nosotros. Aquí se ha visto claro porque nuestro proyecto es multigeneracional y entonces la gente mas mayor con problemas de salud se la ha podido ayudar y ya nos conocíamos y si hubiésemos estado en otro edificio un hubiera pasado."

		<p>una malaltia llarga i jo per sort cada dia tenia el dinar fet durant tot el temps que ho vaig necessitar, i el plat a taula i algú se n'ha encarregat, i ha estat súper sostinguda per la comunitat, els meus fills i jo i això funciona. O si alguna persona ha de dedicar més temps a persones depenent o que han passat per malaltia, doncs tot això s'inclou dins el moment com excepcionalitat per atendre aquests moments vitals de cada persona. "</p>					
	Criança	<p>"La comunitat sustenta als infants, jo no pago més per tenir 2 fills. Això significa a la pràctica que estan</p>	<p>"Si que hi ha un acompanyament però quan els nens estan dins la unitat és a dir la casa ens en encarreguem els</p>	<p>"També hi ha la idea de creara la comissió dels nens on ells puguin decidir certes coses de la cooperativa"</p>	<p>"Els nostres fills estan descobrint que tenen més referents adults, i els seus temes íntims no es limitaran a la</p>	<p>"I on tu pots dir que la teva filla avui no anirà a l'institut perquè ha passat mala nit i per tant els sèniors que tenim establert qui li toca a</p>	<p>"Principalmente por la crianza, si no hubiera nacido la niña yo creo que no nos hubiéramos apuntado al proyecto"</p>

		<p>sostinguts col·lectivament. Els nens i nenes tenen els seus referents que són la seva mare, el seu pare etc però també s'eduquen i es creien amb moltes altres persones, petites, grans i tenen un model de relació molt més ampli, molt més gran, perquè qualsevol persona de la casa els pot dir comentaris, crítiques i també estan més acostumades a fer les coses col·lectivament."</p>	<p>pares, i això no es conta" "L'entrevistada si que creu que la cooperativa es fa càrrec de la cura dels seus fills perquè per exemple si ella està a una altre banda o ha de fer alguna cosa pot comptar amb que les persones de la cooperativa estaran donant un cop de mà o una ullada als fills. A més la cooperativa sustenta econòmicament als nens, ja que les famílies no aporten més per tenir fills o no tenir-ne. Per altra banda, també reconeix que la criança dels fills no és ni de bon tros 100% col·lectiva, els fills són dels seus pares, i per tant</p>		<p>família més directe sinó que han ampliat la seva família. Perquè els meus conflictes amb la meva filla adolescent ja no els he de gestionar jo sola amb la meva parella sinó que tinc els exemples d'altres parelles que també tenen fills adolescents (...) Com a infant tens més referents i més recolzaments. "</p>	<p>cada dia, jo se que hauré d'estar al cas de la Maria que no ha anat a l'institut i vetllaré per ella" "Com a pares la relació amb altres pares com el punt de mira a l'hora de gestionar qualsevol conflicte tens més veus i mirades en relació a un mateix tema." "Sí i de fet ara ja ens està passant que en les trobades que estem fent ja ens està passant que interactuem persones que no som els seus pares ni les seves mares amb establir quin tipus de tasques esperem que facin o com esperem que estiguin en un moment determinat. I ells ja van assumint que ells poden rebre ordres de qualsevol adult. I es trenca aquesta cosa de jo me'n vaig amb els meus pares perquè</p>	<p>"(referint-se a la criança col·lectiva) No, cada uno se encarga de sus hijos, también porque son todos muy pequeños. Tampoco interrelacionan. Y nosotros también hemos pensado en dejárselo a las vecinas pero también tenemos el dilema de que les podemos pedir ayuda de forma puntual pero no de forma cotidiana no nos podemos aprovechar de alguien que esta jubilado o parado. Nosotros o lo aplicamos. "</p>
--	--	---	--	--	---	--	--

			les decisions importants que afecten directament als seus fills les decidiran ells."			ells em resolen els problemes. Des de les mateixes famílies també saben que quan es col·lectiu s'han de comportar d'una manera determinada. Anem trencant la influència dels pares, després depèn de cada família el que fa i desfà a casa. "	
Patrons de gènere	Feminisme	"Jo crec que si integrem totes aquestes idees que són d'un feminisme no tant de la superfície sinó que són del nostre dia a dia i que volen aterrar que fem en el nostre dia a dia, com ens organitzem, com ens distribuïm, amb aquesta idea de l'economia de canviar euros i com gestionem la vida d'una manera col·lectiva de la nostra llar, jo vull	"Potser si que pot haver alguns remalazos a l'hora d'acabar de deixar les coses super netes o les pulcrituds que tenim més associades a les nostres mares/avies doncs això si que és veritat que si t'he de ser sincera si que ho trobo. Però també ho trobo amb dones que han agafat més el rol dels seus pares i rebutgen aquesta manera de fer més	"Trobo molt interessant veure la perspectiva de gènere i com s'aplica el feminisme en aquest tipus de model perquè si que el projecte en si és un canvi de model d'habitatge però no hi ha un canvi real si no s'hi aplica un canvi social, i òbviament quan parlem de canvi social hi ha de ser el feminisme. " "Però costa perquè ens hem format a un món amb un			

		<p>pensar que si. Per mi el meu feminisme des d'un sentit tan ampli i tan bonic jo crec que com a mínim ho intentem. I aprenent molt d'altre gent que fa coses fantàstiques. "</p> <p>"Llavors aquest procés des de l'economia feminista també és un procés, perquè per una banda l'economia feminista et diu que s'han de comptabilitzar les tasques i donar-li valor però no necessàriament has d'assignar un valor monetari a tot. "</p>	<p>detallista i no ho volen fer i no ho fan i s'accepta igual que se li accepta a un home que no dona tanta importància a certes feines típicament feminismes i les fa una mica més per sobre o menys cuidadosament. Doncs estem en procés. Se li acceptarà a un home i a una dona igual. "</p>	<p>patriarcat molt fort que ja ens surt, la comissió de cures en el meu cas per ser home cuinar molt...en canvi qui fa un pastís o un puchero enorme són dones, perquè els hi agrada o perquè de petites ja els hi han posat amb calçador això? La dicotomia de m'agrada o és perquè ho han reforçat. Però intentem tenir-ho en compte. Es fa el que es pot."</p>			
	Rols gènere		<p>"Si que potser qui normalment qui es queixa són dones que agafen el paper de deixar-ho tot net i cuidar els espais i</p>	<p>"No sabem qui es farà càrrec de la cura d'infants ni de la neteja. Si que és cert que actualment les cures entre nosaltres les estan</p>	<p>"No només amb el que tu plantejes sinó amb moltes altres facetes veiem reproduïts els rols, ens passa i ens passaran, la</p>		

			<p>retreuen a altres persones no fer-ho." "En aquest sentit si que es va generar un espia informal per parlar de gènere, que sorgia arran de certs comentaris en espais informals, sobre com exposaven les idees (un home en aquest cas), i la persona que es va sentir malament en aquest moment doncs ho va exposar."</p>	<p>portant 3 dones, que ja demostra, perquè són les que mostren interès." "Per exemple arquitectura va molt lligat al món masculí i ara som 3 homes i una dona que va entrar perquè va veure que no podia ser una comissió totalment masculina. I en canvi, a la comissió de cures només hi ha 3 noies (...) de la coordinadora per exemple curiosament els 4 candidats són 3 homes i 1 dona amb un perfil molt masculinitzat. Llavors hem creat un òrgan que decidirà el rumb de la cooperativa i no pot ser que només hi hagi rols masculinitzats, llavors estem buscant home o dones amb perfil</p>	<p>diferència crec que primer com posem la vida al centre ens estem donant compte. I falta que hi arribem i estiguem a un altre procés on això es debatrà. Ara per exemple tenim un debat sobre els rols de gènere dins de les comissions i les tasques de la cooperativa i ha sorgit de què és una cosa que hem detectat nosaltres, hem vist nosaltres i és una cosa que volem treballar. I estem en aquest procés d'aprenentatge com a persones i a més com a cooperativa."</p>		
--	--	--	---	--	---	--	--

				<p>més feminitzat que pugui assumir aquest rol." "Ja ens n'adonem i sap greu perquè quan ha de sortir gent per fer el menjar són dones i quan es van haver d'arreglar les finestres qui van sortir van ser homes, també al ser intergeneracional és diferent. Jo dic algú em pot ajudar però la família amb 60 anys em diuen algun home fort em pot ajudar. Però intentem tenir-ho molt en compte. "</p>			
	Família		<p>"No extrapolem aquest model a les nostres famílies, ja ens costa prendre les decisions i a vegades busquem la manera més còmode. Tot i que ara que ho penso aquest any hem fet dues assemblees amb</p>		<p>"I per un infant amb qui tens relació íntima és amb la teva família més propera i hi ha temes que com més íntims són més estret és el cercle amb qui comparteixes. Els nostres fills estan descobrint que tenen més referents</p>		

			els nostres fills per tal de parlar temes important. (volien setmanada) Doncs ara que ho veig si, reunim als fills per parlar-ho i hem arribat a una decisió. I potser amb la meva parella si que ens seiem alguna vegada amb una llibreta i plantegem la decisió com una decisió que va derivat a una resposta consensuada. "		adults, i els seus temes íntims no es limitaran a la família més directe sinó que han ampliat la seva família"		
Conflictes	Gestió emocional	Vivim en una societat on no estem educats en gestionar les emocions, els conflictes i això és important	"Sí, normalment són conflictes amb alguna persona que en aquell moment doncs sents que no està bé o té algun problema intern i l'exterioritza boicotejant part del projecte, llavors ho pots gestionar de	"Després tenim l'espai terapèutic que es fa cada dos mesos, aquest si que és presencial. Fem un matí d'una sessió de 4 hores on parlem dels problemes de convivència, i sobre com resoldre'ls perquè pensem que aquest espai de cures és	"la comissió social s'està encarregant de formació com a grup i com a persones de tallers de resolució de conflictes. I la seva tasca d'acompanyar en els sentiments i emocions del grup en cada estar de les fases a més miren en el futur com ens		

			<p>manera individual, anant i dient-li o en una assemblea de gestió emocional. " "El conflicte s'ha de treure en assemblea i abordar, és una de les normes de la cooperativa" " (sobre el gènere) Però no acostumen a ser els temes de conflicte tampoc, estan allà i es van gestionant, a vegades, individualment amb la persona afectada. "</p>	<p>important. No tant per prevenir-los sinó un cop han passat com curar-los. I poder-nos dir les coses a la cara amb una persona que està conduint i ajuda a que les coses no vagin a més. "</p>	<p>hem de treballar les persones. " "ens van recomanar és fer un reglament escrit preveient el futur de la cooperativa, ficant-nos en les pitjors hipòtesi i plantegeu quina és la solució. Perquè ben avinguts és molt fàcil posar-se d'acord, després en calent, serà molt difícil posar-se d'acord."</p>		
	Resolució	<p>"Molts conflictes no es resolen en assemblees sinó que s'acaben resolen anant a la porta d'un i dient què ha passat, com ho has viscut, com ho he entès jo. No tot és col·lectiu. "</p>	<p>"També deixen clar com a requisit que si hi ha un conflicte s'haurà de gestionar i no es pot deixar passar, i que es gestionarà segons el mètode de la cooperativa, si no hi estàs d'acord hauràs de marxar.</p>		<p>"tenim establert en els nostres estatuts que en cas de conflicte entre membres de la cooperativa, en el moment que això arribi a l'assemblea, les parts implicades es posaran a disposició de l'assemblea per</p>	<p>"En principi hi ha la comissió social que quan detectem alguna cosa que no va intervenim. Em començat a aplicar això i anem fent. Sabem que això serà una constant is abem que ens hem d'empoderar per resoldre els conflictes sols i</p>	<p>"Como cada uno tiene sus tareas pues como no tendimos a ver si el otro está estresado o le pasa algo pues hay conflicto de que no esta todo suficientemente limpio o la sala de maquinas no está bien. Los gestionamos de</p>

			<p>Això en teoria és així, si tu plantejes que no vols resoldre el conflicte d'aquella manera en pots proposar un altre i l'assemblea decidirà que els hi sembla, però les persones que formaven abans que tu la cooperativa són les que decideixen, perquè s'entén que possiblement el conflicte el tindràs amb algú de la cooperativa. Per això vindrà un facilitador extern que mediarà el conflicte. " "Tot i així senten que al ser una comunitat petita tenen més problemes al gestionar conflictes, ja que reproduïxen dinàmiques familiar, on</p>		<p>entrar en un procés de mediació extern o intern"</p>	<p>sabem que si no podem resoldre els conflictes sols doncs podem demanar ajuda externa. Ara intentem resoldre'ls sols tot i saber que n'hi ha que persisteixen i en algun moment en haurem de deixar ajudar."</p>	<p>manera individual, porque somos muy pocos, si que hemos llegado a hacer una asamblea para gestionar un problema porque no era un problema entre vecinos, era más un problema de como nos organizábamos. "</p>
--	--	--	---	--	---	--	--

			gestionar els conflictes és més complicat. Tenen el seu propi mètode de gestió de conflictes amb un facilitador extern que medià la gestió"				
	Conflictes	"Hi ha molts grups que es trenquen o es tensen per la convivència. Vivim en una societat on no estem educats en gestionar les emocions, els conflictes i això és important."	"Bueno aquest és un dels conflictes que tenim que quan la gent està marxant a moments doncs desatenen les cures cap al grup perquè consideren que han d'enfocar-se cap el seu nou pas. " "Si que hi ha conflictes a vegades amb les maneres de fer les coses, ja que hi ha tasques que certes persones les fan d'una manera i altres d'altre i també es sent a vegades que hi ha tasques que se'ls dona menys importància o				"Els conflictes venen sobretot quan la gent no fa les seves tasques, i en general les que generen més conflictes són les tasques relacionades amb el manteniment. "

			valor (exemple de netejar bé una olla o baieta). També hi ha certes resistències a aprendre dels altres coses com la neteja que es dona per suposat que és una tasca fàcil que tothom sap fer."				
--	--	--	---	--	--	--	--